

Hållbarhetsprogram Björkeslätt

Arbetsprocess

Detta dokument utgör den första versionen av Hållbarhetsprogrammet och har utarbetats tillsammans med projektgruppen under våren 2023 och sammanställts under juni-oktober 2023.

Krook & Tjäder har utvecklat ett hållbarhetsverktyg kallat LOG, utformat för att användas i workshops i projektets tidiga skede. Verktyget är ett hjälpmedel för att skapa en gemensam målbild för projektets hållbarhetsfrågor. Med hjälp av hållbarhetsverktyget har arbetsgruppen identifierat fem målområden för hållbar stadsutveckling. Hållbarhetsprogrammet är framtaget för att följa med sin tid och tydligt beskriva en inriktning för den nya stadsdelen utifrån ett socialt-, ekologiskt- och ekonomiskt perspektiv. Hållbarhetsprogrammet ska vara ett gott exempel på hur Halmstads kommun genom god samverkan mellan kommunens förvaltningar kan utveckla och ta hand om driften i ett område som främjar och bidrar till långsiktig hållbarhet. Programmet styr dels kommunens arbete med de egna anläggningarna och byggaktörens genom kravställning i markanvisning inom området.

Dokumentet är framtaget av Arkitekterna Krook & Tjäder på uppdrag av Halmstads kommun.

Arbetsgrupp

Halmstads kommun

Malin Johansson, Planarkitekt
Hanna Roxhage, Planarkitekt
Daniel Ek, Mark- och exploateringsingenjör
Marie-Helene Bergstrand, Hållbarhetsstrateg, fokus miljö
Per-Anders Linder, Hållbarhetsstrateg, fokus vatten
Kristian Eno, Kommunekolog
Shadab Amoor, Trafikmiljöingenjör
Philip Westerlund, Trafikmiljöingenjör
Maria Johansson, Landskapsarkitekt
Jonas Wilsby, Projektledare

Kommunala bolag

Laholmsbuktens VA
Anders Hedefalk, Utredningsingenjör
Per-Ola Larsson, VA-ingenjör
HFAB
Tina Wagner, Projektledare

Byggaktör

Derome
Amanda Larsson, Hållbarhetsansvarig

Plankonsult

Arkitekterna Krook & Tjäder
Linnea Blixt, Planeringsarkitekt
Elvira Grandin, Landskapsarkitekt
Lina Lindegren, Landskapsarkitekt
Maria Tjäder, Specialist hållbarhet

Foton: Arkitekterna Krook & Tjäder om inget annat anges

Illustrationer & kartor: Arkitekterna Krook & Tjäder

Innehåll

Inledning	4
Hållbarhetsprogrammet	
Stadsdelen Björkeslätt	
Dialog, kunskap och kommunikation	
Hej! (brev från framtiden)	
Målområden	10
Målområde 1. Blå stadsdel	
Målområde 2. Lokal tradition och utbud	
Målområde 3. Gröna stråk och mötesplatser	
Målområde 4. Hållbart resande	
Målområde 5. Resurseffektivitet	
Bilagor	32
Björkeslätts bidrag till Agenda 2030	
Ordlista	
Checklista - Hållbarhetsmål och nyckeltal	

Inledning

Halmstads kommun ska bidra till en hållbar utveckling för att inte äventyra nuvarande eller kommande generationers möjlighet till en hälsosam och god livsmiljö. Hållbar utveckling brukar delas in i tre delar som alla är beroende av varandra: ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Det handlar om att använda gemensamma resurser medvetet, långsiktigt och rättvist och minska klimatpåverkan i planerings-, genomförande- och driftsskedet. Ett hållbarhetsprogram ger medverkande offentliga och privata aktörer en gemensam grund och styrning.

Hållbarhetsprogrammet

Hållbarhetsprogrammet är ett styrdokument som gäller för utvecklingen inom stadsdelen Björkeslätt. Programmet fungerar som ett komplement till kommunens övriga riktlinjer och styrdokument. Programmet har ett stort fokus på att visa hur utbyggnaden kan ske för att uppnå kommunens redan uppsatta mål och visioner. Det kan även med fördel kompletteras med valbara certifieringar i byggskedet. Hållbarhetsprogrammet utgår från kommunens strukturplan för stadsdelen som togs fram 2022. Strukturplanen är ett vägledande underlag och ett stöd vid planläggning. Den redovisar på ett övergripande sätt den tänkta fysiska strukturen för området.

Syfte och mål

Kommunen vill med hållbarhetsprogrammet tydliggöra hur kommunens visioner kan realiseras. Huvudsyftet med hållbarhetsprogrammet är att ta fram en inriktning för att den nya stadsdelen ska bli så hållbar som möjlig utifrån ett socialt-, ekologiskt- och ekonomiskt perspektiv.

Målet med hållbarhetsprogrammet är att säkerställa att åtgärder vidtas i planering, projektering, utbyggnad, drift och skötsel för att uppnå kommunens vision om ett hållbart område. Programmet ska fånga upp frågor utöver det som kan styras i detaljplan. Hållbarhetsprogrammet ska vara ett gott exempel på hur Halmstads kommun genom god samverkan

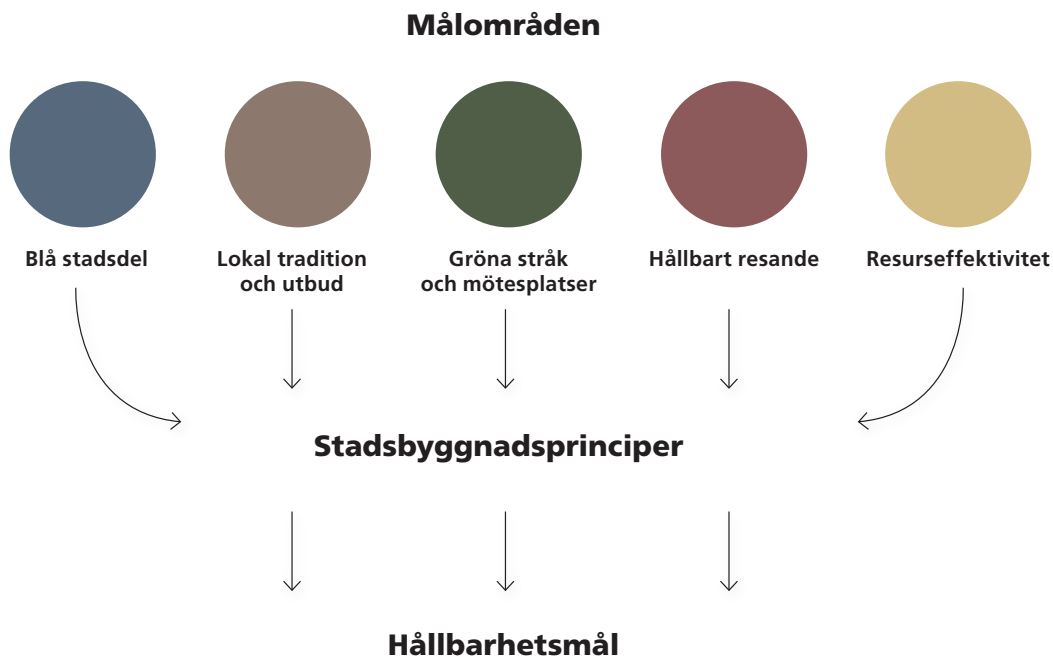
mellan kommunövergripande förvaltningar kan utveckla och ta hand om driften i ett område som främjar och bidrar till långsiktig hållbarhet.

Metod

Hållbarhetsprogrammet utgår från Arkitekterna Krook & Tjäders LOG-verktyg. LOG sammanflätar en gemensam målbild för projektets hållbarhetsaspekter med lekfullhet och delaktighet baserat på en vetenskaplig grund. Metoden som genom strukturerade och lekfulla workshops leder fram till en gemensam målbild för projektets hållbarhetsaspekter baserat på en vetenskaplig grund. Likaså skapas delaktighet i processen och bidrar till samsyn kring hållbarhetsmål och ambitioner.

Verktyget omfattar ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och bygger på en databas som väver samman mer än 100 olika hållbarhetsparametrar från vanligt förekommande miljöcertifieringar tillsammans med de globala målen. Metoden öppnar upp möjligheter och undviker att låsa utvecklingen till särskilda system eller certifieringar alltför tidigt i processen.

Målet är att skapa en gemensam målbild för hållbarhet med en tydlig riktning för projektet. Hållbarhetsarbetet ska kunna anpassas till nya krav och förutsättningar över tid.

Målgrupp

Hållbarhetsprogrammet ska vara ett dokument som i första hand riktar sig till kommunen och exploitörer. Det vänder sig också till politiker, boende och andra intressenter för att inspirera och väcka nyfikenhet och lust att bidra till en hållbar utveckling i Björkeslätt.

Målområden och hållbarhetsmål

Programmet avgränsar och tydliggör arbetet med hållbarhet inom projektet genom tydliga målområden och uppsatta hållbarhetsmål. Men det ska också skapa lust och inspirera till fortsatt arbete. Hållbarhetsarbetet utgår från fem målområden:

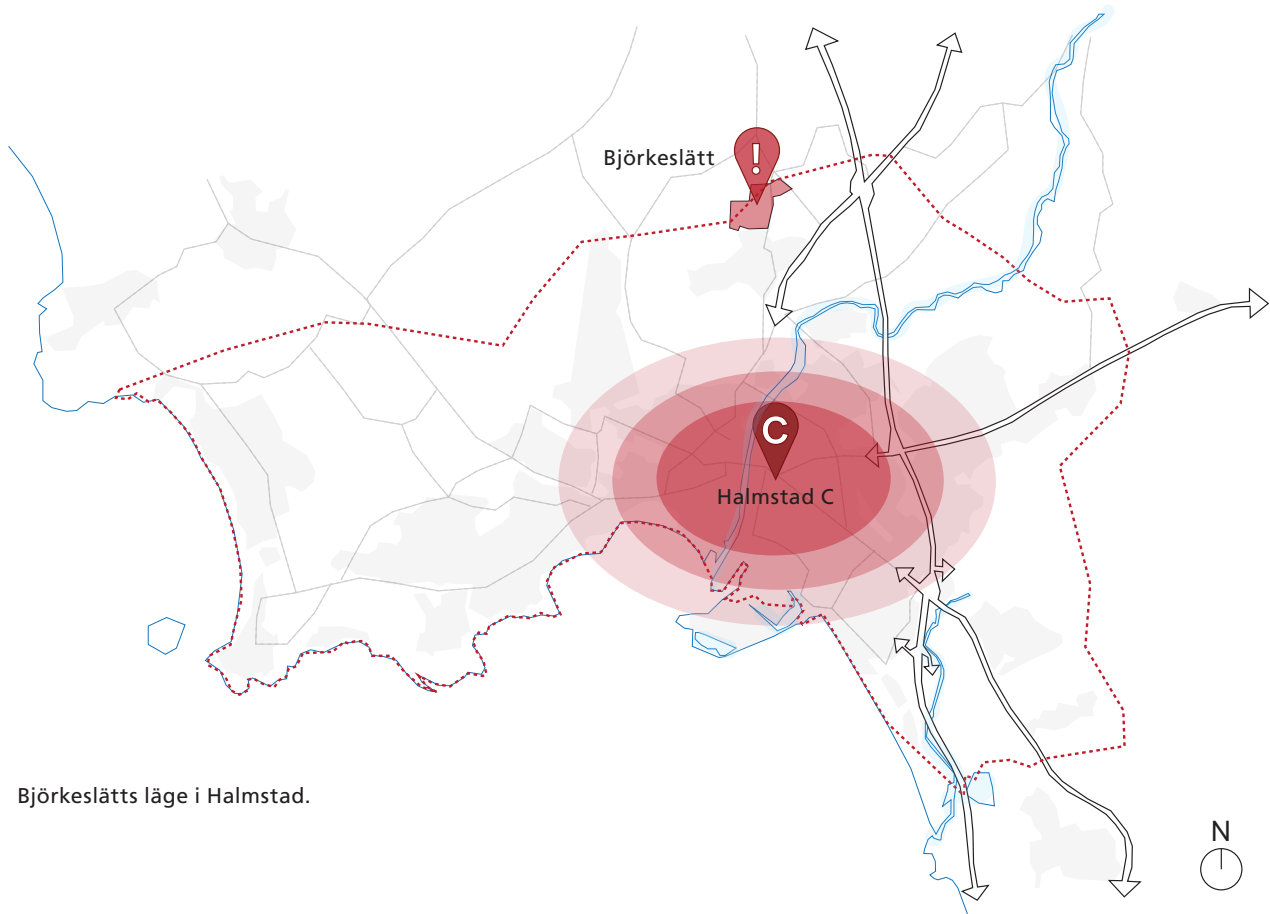
1. Blå stadsdel
2. Lokal tradition och utbud
3. Gröna stråk och mötesplatser
4. Hållbart resande
5. Resurseffektivitet

Varje målområde har en egen målbild och en beskrivning som konkretiserar stadsdelens inriktning. Där framgår principer och förslag som har genererats som idéer under arbetsprocessen. För att styra arbetet inom respektive målområde finns ett antal hållbarhetsmål. I denna handling följs hållbarhetsmålen av ett förslag på stadsbyggnadsprinciper och

beskriver exempel och verktyg för att jobba med dessa i processen; detaljplan, markanvisning, bygglov, genomförande, drift och uppföljning.

I en bilagd checklista presenteras en översikt av hållbarhetsmålen, där anges hur respektive mål kan följas upp, exempel på åtgärder, ambitioner/nyckeltal/krav. Checklistan syftar till att fungera mer operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Den ger en överblick över inriktningen på hållbarhetsarbetet och kan anpassas och utvecklas över tid.

Sist i dokumentet finns bilagor till de målområden där det finns ingångsvärden för uppföljning, en ordlista med begreppsförklaringar och en kort introduktion till området hållbar stadsutveckling.

Björkesläotts läge i Halmstad.

Stadsdelen Björkeslätt

Den nya stadsdelen Björkeslätt har ett attraktivt läge i norra Halmstad. Den blir en naturlig fortsättning på Sofieberg och Kärleken, två trivsamma områden med villor, ett par flerfamiljshus, vårdcentral, förskolor, skolor och idrottsplatser. Här kan den lantliga bebyggelsen och handelsträdgården införlivas med den nya stadsstrukturen. I västra delen av Björkeslätt ligger ett koloniområde och på gångavstånd finns kommunal omsorg och vackra naturområden. Halmstads centrum och tågstationen ligger endast 10-15 minuters cykeltur bort eller 10 minuter med bussen.

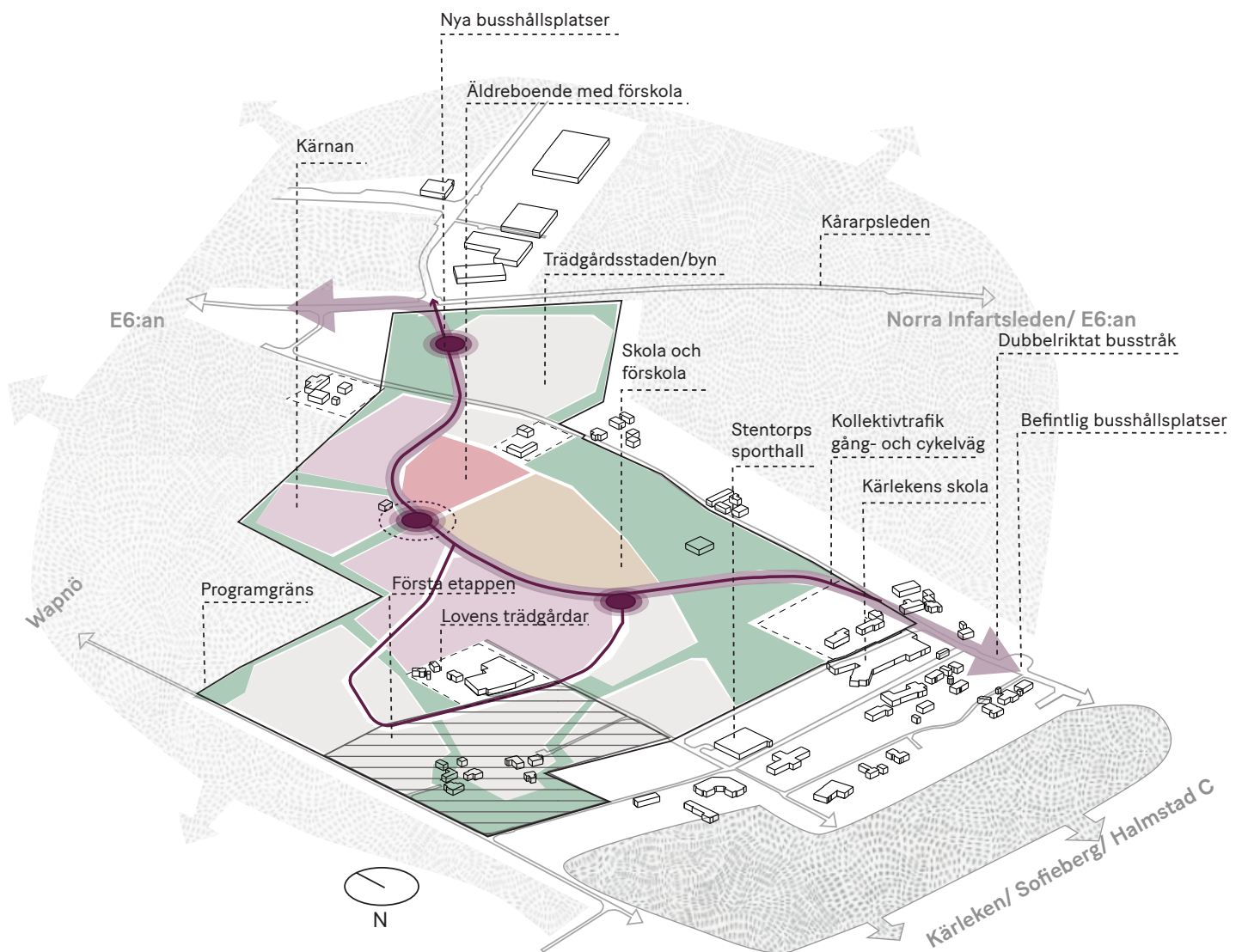
En hållbar stadsdel

I området planeras för ny bebyggelse, infrastruktur och grönområden. Bostäder föreslås i en relativt tät bebyggelsestruktur med såväl flerfamiljsbostäder som enfamiljshus. Kollektivtrafik kopplar ihop området söderut med resten av staden medan biltrafik leds norrut. Björkeslätt ska bli ett område som genomsyras av hållbara lösningar som underlättar vardagen. En kombination av lantliga kvaliteter i ett böljande landskap ska tillsammans med småstadens sociala liv och kvaliteter skapa ett trivsamt område där det är lätt att leva hållbart.

Översiktsplanens strategier

Området är utpekad som ett framtida utbyggnadsområde i gällande översiktsplan, Framtidsplan 2050. En strukturplan har tagits fram av kommunen för att fastställa den övergripande strukturen för området. Samhällsutvecklingsavdelningen har av Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott (KSU) fått i uppdrag att upprätta två detaljplaner inom området samt ett hållbarhetsprogram för den nya stadsdelen. Programmet ska omfatta social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet och ha ett särskilt fokus på vatten.

Ur ett hållbarhetsperspektiv finns flera utmaningar att hantera i omvandlingen från jordbruksmark i närheten av Prästjordens vattentäkt till en småstad i en relativt perifer del av Halmstad. Översiktsplanens intention är att vara restriktiv mot exploatering av jordbruksmark och att mark som tas i anspråk ska nyttjas effektivt och utformas som mångfunktionella ytor för stor flexibilitet. Utbyggnaden av Björkeslätt sker för att bidra till bostadsförsörjningen i ett bra läge med närhet till kollektivtrafik och service i direkt anslutning till befintlig bebyggelse.

Översiktlig strukturbild som visar programområdet och dess närområde.

Utbyggnad i etapper

I strukturplanen har hänsyn tagits till markens sårbarhet och risker för Prästjordens vattentäkt, vilket har påverkat utformningen. Exploatering kan inte ske på mark inom primär skyddszon eller på extremt sårbar mark inom sekundär skyddszon. I dessa delar bevaras marken och utgör en del av områdets gröns- och blåstruktur. Även topografin och terrängen har påverkat utformningen med lågpunkter och naturliga rinnvagnar som en del av gröns- och blåstrukturen.

Planering och utbyggnad av Björkeslätt kommer att pågå under flera år framöver. Området planeras för 800-900 nya bostäder. Det inleds med två detaljplaner och utvecklingen sker både på mark som kommunen äger och på privat mark.

Dialog, kunskap och kommunikation

Dialog, kunskap och kommunikation ska genomsyra alla fem målområden i hållbarhetsprogrammet. Framgångsfaktorer är att lära från goda exempel, bjuda in till samarbeten, delta i nätverk och genomföra studiebesök kontinuerligt under arbetet. Detta betyder att det i kommande arbete behöver skapas utrymme för kunskapsinhämtning och spelrum för att prova nya lösningar och metoder.

För genomförandet av hållbarhetsprogrammet krävs att kommunen skapar processer och arbetssätt som leder till förändring. Det kommer även finnas ett behov av uppföljning kring hållbarhetsprogrammets målområden. I fortsatt arbete med hållbarhet är det ytterst viktigt att engagera en kommunikatör för att underlätta och tydliggöra kommunikationen med allmänheten och andra aktörer.

Kunskapsutveckling

Nyfikenhet, mod, kommunikation och att se till att kompetensförsörja projektet rätt i dess olika skeden ger förutsättningar för framgång. Byggbranschen har ett stort hållbarhetsfokus och det finns flera projekt och goda exempel att inspireras av. Några sådana är Norra Djurgårdstaden i Stockholm, Brunnsög i Lund och Västra hamnen i Malmö.

Det finns flera aktörer som ständigt bidrar till ny kunskap inom området. Viable Cities är ett exempel

på ett strategiskt innovationsprogram med fokus på omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. CCBUILD är ett annat exempel som är samhällsbyggnadsbranschens arena för cirkulärt byggande. Inom RISE pågår också ett projekt för att utveckla Sveriges markanvisningsprocesser mot en hållbar stadsutveckling. Det handlar om att ta fram en ny gemensam standard för strategisk kravställning (SFSK). Nya metoder tas fram av olika aktörer som exempelvis CLIMB som är en ny mätmetod för att beräkna, värdera och kompensera för biologisk mångfald. Ecogain har utvecklat modellen tillsammans med flera stora aktörer inom svenskt näringsliv, med stöd av Swedish Mining Innovation.

Information och medborgarinflytande

Allmänheten behöver också få kunskap om Björkeslättis hållbarhetsarbete. Hållbarhetsprogrammet kan användas som underlag vid dialoger i projektets olika faser. En möjlighet till att sprida kunskap är att i ett senare skede ta fram en manual för att exempelvis guida boende i området till att leva hållbart eller för att fungera som information till nyinflyttade. I området kan det finnas skyltar som på plats informerar om olika hållbara lösningar eller genomförda projekt inom stadsdelen.

Innovation

I Björkeslätt uppmuntras nya lösningar. Innovation kan ske i liten eller stor skala och behöver inte betyda dyra investeringar eller utgöra avancerad framtidsteknik. Innovation kommer att följas upp i markanvisning i de olika delprojekten. Kommunen behöver agera förebild och implementera innovation i sina byggprojekt.

Kontinuerlig utvärdering

I Björkeslätt vill kommunen arbeta med kontinuerlig utvärdering för att följa upp olika lösningar och invånares upplevelse av området. Det kan exempelvis vara att årligen genomföra enkäter eller trygghetsvandringar för att följa upp trivsel och trygghetsfrågor i stadsdelen. Det kan också handla om att utvärdera hur boende nyttjar olika funktioner och upplever sitt område. Om brister uppkommer via utvärderingar behöver kommunen följa upp och titta på behovet och överväga åtgärder. En kontinuerlig utvärdering ger även kunskapsåterföring som kan bidra till förbättringar i andra framtida projekt.

Hej!

Så många långa fina år som passerat. Jag har nu bott här i nära 20 år och trivts från första dagen. Mina barn har haft en trygg uppväxt här. Trots att Björkeslätt ligger i utkanten av Halmstad har barnen kunnat ta sig fritt till både kompisar och aktiviteter i andra stadsdelar. Jag minns att de brukade ses i våra kvarter, det finns så mycket att upptäcka här, men ganska ofta träffas de på idrottsanläggningen som ligger en bit bort. Det är väldigt lätt att ta sig dit och ingen trafik, utan känns tryggt att låta dem röra sig på egen hand. Det lade en tidig grund av att kunna klara sig själv och bli självständiga vuxna.

Jag kommer ihåg att jag cyklade varje morgon in till centrum där jag jobbade i över 30 år, ja även innan jag flyttade hit. Raka vägen, 12 minuter, i alla väder. Det var en bra start på dagen. På helgerna brukade hela familjen cykla till Wapnö det finns alltid något att titta på där. När vi flyttade hit brukade vi köpa mjölk hos dem men ganska snart kunde vi köpa mjölken från små utlämningsställen i Björkeslätt, väldigt smidigt. Jag åker fortfarande dit ibland när barnbarnen kommer på besök för att fika och se på djuren. Brukar passa på att låna föreningens stora el-lådcykel då.

Det är också roligt att promenera till parken. Och tänk att bänkarna fortfarande står kvar. Min granne var med i ett projekt och tog fram jättefina parkbänkar tillsammans med kommunen och barnen på Kärlekens skola. På bänkarna har skolbarnen ingraverat meddelanden till framtiden. Minns att min dotter skrev "Slå dig ner! I Björkeslätt finns plats för kommande generationer". De hade en temavecka där de fick lära sig om Agenda 2030.

Jag är stolt över att vara en del av Björkeslätt som på många sett agerat förebild i hållbart stadsbyggande i kommunen. När vi flyttade hit fick vi lära oss mycket om hur vi kunde vara med att påverka en omställning. Alla behöver ta ansvar för sitt, från de stora besluten till de små. Allt räknas. Nu är det bara jag av familjen som bor kvar. Tacksam för att jag kunde flytta från radhuset till en lägenhet i nästa samma läge. Många som flyttade in här när stadsdelen stod klar bor kvar. Barnen har förstås flyttat ut. Det är tur att det är lätt att ta tåget och hälsa på i Malmö. De säger att de vill flytta tillbaka men vi får se hur det blir med det. Jag vet i alla fall att jag blir kvar här på äldre dagar. Här finns en lokal som används till "Nära vård" på dagtid och som vi använder på kvällen i kulturföreningen.

Det finns inget bättre än att bo i gränslandet mellan Halmstads puls och den vidsträckt, vackra och variationsrika naturen. Jag mår bra av att kunna ströva i naturen och här finns så många promenadvägar. Just nu är Björkeslätt som vackrast, äpplena lyser röda och det är full aktivitet vid kolonilotterna. Ser framemot höstfestivalen där barn och vuxna brukar tåga tillsammans mellan torget och parken med lövkransar runt huvudena. Karnevalkänslan brukar vara hög. På kvällen samlas vi i grustakten och lyssnar på konsert.

Från en Björkeslättsbo, september 2050

Baseras på Visionsberättelserna i Framtidsbild 2025

Målområde 1

Blå stadsdel

I Björkeslätt hjälps människor åt att använda vatten med förnuft. Dagvattensystem är synliga och bidrar till boendekvaliteter, bildar blåa entrépunkter till området som bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Här hanteras skyfallsregnet på grönytor och vattnet kan ledas på markytan på ett säkert och kontrollerat sätt.

De områden som angränsar vattentäktens skyddsområde har utvecklats för att öka biologisk mångfald och bidra till ett spännande område med våtmarker som kan binda kväve och skapa strövområden för rekreation. Nya anläggningar så som bebyggelse, vägar, vägsträckningar, dagvattensystem och odlingsområden är anpassade för att inte påverka grundvatten och Prästjordens vattentäkts kvalitet. Skyddsområdet är säkert både nu och i framtiden.

Bidrar positivt till Agenda 2030:

Stadsbyggnadsprinciper

Vatten som gestaltningselement

I Björkeslätt är vattnet närvarande och synligt. Kontakten med vattenmiljöer är viktig för oss människor eftersom vatten skapar sinnliga upplevelser. Parker och stråk ska utformas med vatten i fokus. Likaså kan byggnader gestaltas med blågröna tak och gröna innergårdar kan utformas med inslag av vatten. Utformning av system för fördröjning, rening och infiltration av dagvatten sker i exempelvis växtbäddar med biokol eller stenkross. Med genomsläppliga ytskikt, grönområden och väl tilltagna system tas vatten omhand och avleds på ett lämpligt sätt. System för att spara vatten vid torra är lika viktigt som att ta hand om vatten vid mycket regn. En parkering eller bollplan kan även utgöra ytor som hanterar större mängder nederbörd. De gröna och blå strukturerna renar och fördröjer nederbörd och fungerar även som klimatreglering.

Föredöme inom vatten

Området ligger i framkant och här vågar aktörer testa ny teknik och lösningar från detaljnivå i byggnaden till systemlösningar på områdesnivå. Boende i området har hög kunskap om Prästjordens vattentäkt och hur de i sin vardag gör för att minska sin vattenanvändning. Exempelvis så kan fastigheter ha vattenbalansräkning och individuell vattenmätning som standard i syfte att minska vattenförbrukning. Här stimuleras initiativ och nytänkande hos arkitekter, anläggare och byggherrar genom att innovativa lösningar premieras och det möjliggörs för lösningar som kan skalas upp över tid. Exempel på åtgärder är att öka återvinning av fosfor och kväve från avlopp samt att vidareutveckla och testa sorterande avloppssystem. Renat grävatten går att tillgängliggöra för

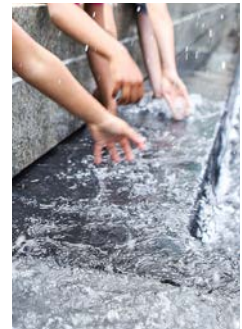

bevattnings- och dagvatten kan användas för att spola toaletter. I kommunens rutin för dagvattenhantering finns det väl beskrivet om hur dagvatten kan användas som resurs, minska negativ påverkan och möjliggöra multifunktionella anläggningar. Likaså hur ansvar, investerings- och anläggningskostnader kan fördelas efter nytta.

Ingen påverkan på vattentäkten

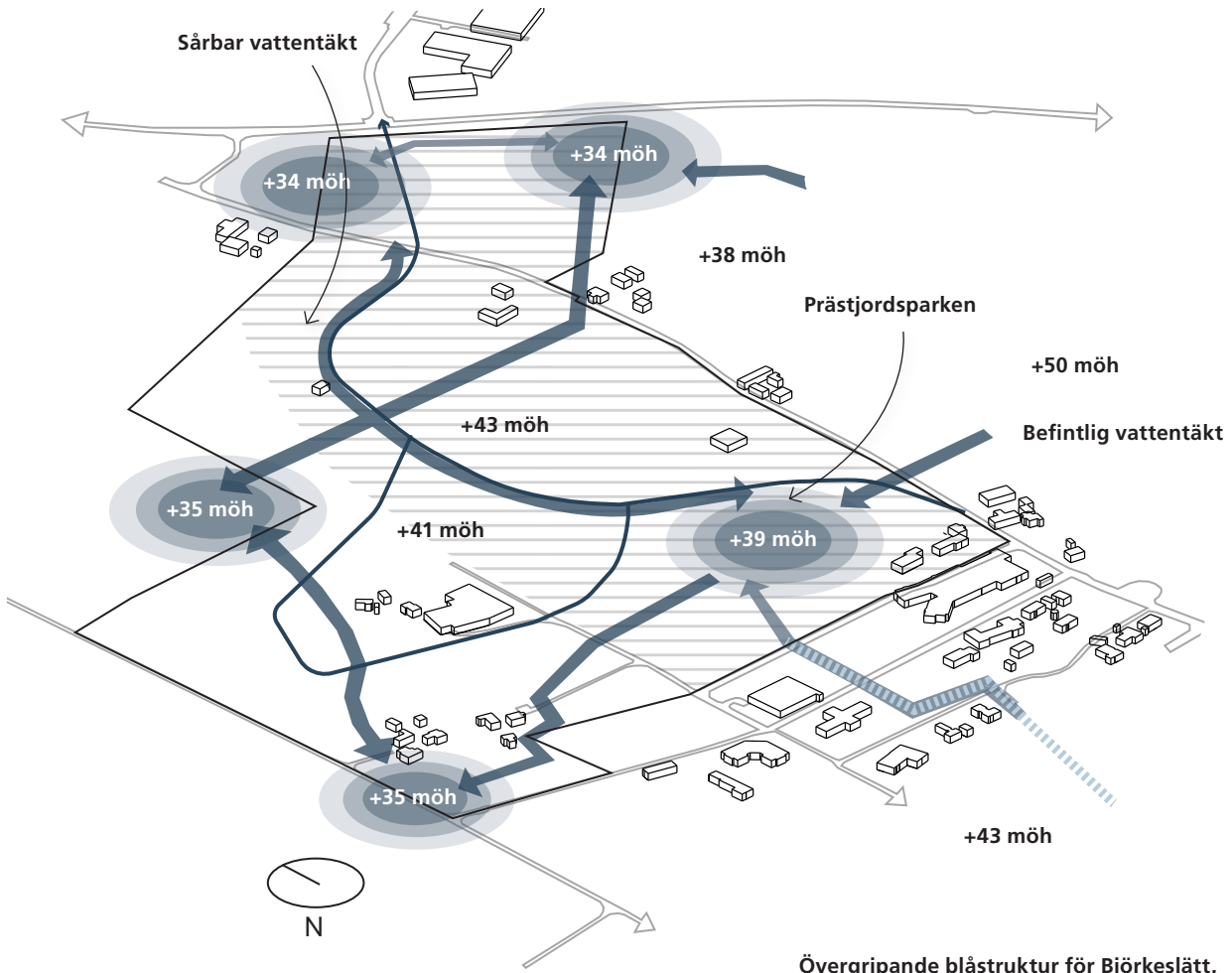
Det råder osäkerhet kring om somrarna i framtiden blir blötare eller torrare. Oavsett så bedöms extrem nederbörd bli allt mer vanlig och kraftig. Risken för översvämningar i vattendrag ökar och föroreningar kan då lättare spridas till grundvatten. Därför är det viktigt att planera för att vatten i hög utsträckning kan infiltreras i området för att säkra tillrinningen till vattentäkten. För att åstadkomma detta bör

hårdgörandegraden vara låg och dagvatten från till exempel takytor kan separeras från mer förorenat vatten från exempelvis vägar och körytor. För att minska risken för påverkan på grundvattnet bör fordonstrafiken inom området minimeras. Lokalisering av verksamheter behöver göras i enlighet med rekommendationerna i skyddsområdets föreskrifter. Byggmaterial får inte innehålla de utpekade ämnen som kan förorena grundvattnet. Ytterligare försiktighet behöver vidtas i själva dagvattenhanteringen. Inget smutsigt vatten ska kunna nå grundvattnet. Med smutsigt dagvatten menas vatten från vägar och andra körbara ytor samt brandvatten. Därför kan ytor där smutsigt vatten uppstår behöva vara täta och dagvatten ledas bort kontrollerat till områden som är lämpliga för infiltration och där vatten kan utgöra en tillgång.

VEGTECH

Synligt vatten i de gemensamma stadsrummen stärker biologisk mångfald och ger området en blå identitet samtidigt som det inspirerar och bjuder in till interaktion.

Hållbarhetsmål

1. Prästjordens vattentäkt ska skyddas från negativ påverkan. Grundvattenkvalitet och kvantitet ska säkras för obestämmd framtid

- Vidta åtgärder som krävs för att minska föroreningar från hårdgjorda ytor och försiktighet tillämpas vid hantering av dagvatten.
- Vid utförandet och planering följs de föreskrifter för vattentäkten som finns exempelvis avseende markanvändning och markarbeten.
- Verka för att möjliggöra för genomsläpplighet inom området dit renat dagvatten leds för infiltration. Säkerställ behovet av dessa ytor i detaljplanen.
- Nyttja verktyget grönytefaktor (GYF) både på allmän plats och inom kvartersmark för att säkerställa genomsläpplighet.

2. Minska både flöde och föroreningar på ledningsnät och reningsverk

- Verka för att öka återvinning av fosfor och kväve från avlopp. Utveckling och testning av sorterande avloppssystem kan utredas av kommunen.
- Exploatören kan bidra med nytänkande och omhändertagande av spillvatten.
- I första hand utreda och välja naturliga lösningar på omhändertagande av dagvatten.

3. Boende känner till Prästjordens vattentäkt och vill själva bidra till minskad vattenanvändning och föroreningsnivå

- I arbetsprocessen verka för att en strategi tas fram i syfte att sprida information om vattentäkten.
- Fastighetsägaren ska bidra med information till de boende vid inflyttning.
- Ge information om tekniska installationer som återanvänder vatten. Exempel är teknik som kan rena vatten från tvättstugor från mikroplaster.
- Ge boende och verksamma information om Prästjordens vattentäkt och uppmuntra dem till att hantera vatten med varsamhet. Uppföljning avseende kännedom om vattentäkten, exempelvis genom enkät.

4. Minska vattenanvändningen och möjliggöra för återanvändning av vatten

- Kommunen ska verka för att vattenanvändningen är lägre. Exempelvis kan huvudmätare eller undermätare ha en pulsaserad utgång, eller en annan utgång med öppet protokoll, gör det möjligt att ansluta den till ett lämpligt styr- och övervakningssystem för vattenanvändningen.
- Exploatören ska verka för en lägre användning av vatten i hushållen och bidra till detta exempelvis genom nytänkande tekniska lösningar och eller information.

Styrande dokument

- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg) Samhällsbyggnadsavdelningen, 2022-08-23
- VA-plan för Halmstads kommun, Kommunledningsförvaltningen och Laholmsbuktens VA AB, Beslutshandling 2021-06-01
- Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering
- Rutiner för hållbar dagvattenhantering
- Riktlinjer för exploatering på vattenskyddsområde
- Plan för klimatanpassning
- Prästjorden och Fotstads vattentäkter Förslag till reviderat vattenskyddsområde, 2018-04-20, Afry

Lagstiftning, direktiv och allmänna råd

- Miljöbalken (MB)
- EU:s vattendirektiv
- Nationella, regionala och lokala miljömål
- Handbok med allmänna råd (Naturvårdsverket, 2010:5)

Exempel på verktyg och underlag

- Boverket, Manual till ESTER 2.0, Verktyg för kartläggning och analys av ekosystemtjänster
- Mimbox verktyg för att minska vattenförbrukning <https://www.mimbly.se/themimbox>
- Miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten är ett av verktygen för kommuner och myndigheter i arbetet för bättre vattenkvaliten.

Målområde 2

Lokal tradition och utbud

Björkeslätt är en stadsdel med en genuin lokal förankring. Ett område som åldras och utvecklas underifrån och där människors drömmar får plats. Stadsdelen har en tätare bebyggelsestruktur och omges av landsbygdens kvaliteter med djurhållning och jordbruk. Odling- och slättlandskapet har satt sin prägel på området och närheten till staden är en kvalitet.

Stadsdelen erbjuder olika möjligheter att delta i aktiviteter som passar för både ung och gammal. I Björkeslätt finns boendeformer för alla. Blandade upplåtelseformer och generationsöverskridande boendeformer ger variation och fördelar för olika grupper. Kultur är en drivande kraft bakom hållbara lösningar i Björkeslätt. Den lokala promenadslingan, "odlingsslingan", går förbi Lovéns trädgårdar, Wapnö gård, koloniträdgårdar, växthus, självplock och matskog. Likaså kan promenaden leda till Kårarps grustäkt, Övraby kyrkoruin och Ivars kulle.

Bidrar positivt till Agenda 2030:

Lövträdsdungar

Byalag - midsommar, ängsslätter

Ängsfruktodling med självplock

"Matskog" - naturmiljö med ätliga växter

Stadsbyggnadsprinciper

Bygga vidare på odlingstradition

Förankra stadsdelen i platsen samtidigt som Björkeslätt får en egen identitet. Här kan den lokala traditionen av odling vidareutvecklas. Odling och djurens närvaro i stadsdelen används för att öka resiliens och i pedagogiskt syfte, här finns exempelvis fruktträd och bärbuskar i parkerna. Befintlig natur och naturvärden behålls och utvecklas vilket skapar förankring och kvaliteter. Tillgänglighet och kopplingar till det omgivande landskapet är viktigt. Odling inom skyddsområdet görs med hänsyn till vattentäkten. Gemensamma ytor på kvartersmark kan anordnas för flexibel användning som vid intresse hos boende kan användas för småskalig odling eller andra sociala aktiviteter. Dessa mindre "kvartersgröningar" blir en viktig resurs i många människors boende, fritid och rekreation.

Varierad bebyggelse, struktur och innehåll

Stadsdelen består av områdena Kärnan, Trädgårdsstaden och Byn. I de täta delarna så finns ett utbud av handel och service. Hela stadsdelen kan erbjuda en blandning av bostadstypologier såsom flerbostadshus, radhus, stadsradhus, parhus och småhus. Bostäder och lokaler möter människors olika behov i livets alla skeden. Bebyggelsen kan ges särskild omsorg i ögonhöjd och uppförs i två till fyra våningar. Plats för LSS-boenden och mindre lägenheter med hög fysisk tillgänglighet finns i området. Stadsdelen knyts ihop genom stråk, gemensamma lekplatser, torg och mindre platser som skapar en helhet och integrering med omgivningen. Impediment undviks och varje plats och yta har ett genomtänkt syfte. Lokaler i bottenplan möjliggörs i anslutning till torg, platser och viktiga stråk. Entreprenörskap uppmuntras i området i form av exempelvis äppelträdgård med musteri eller möjlighet till matmarknader med tillfälliga glasskiosker eller foodtrucks.

Exempel på åtgärder för att uppnå målområdets hållbarhetsmål.

Lokal kunskap som drivkraft

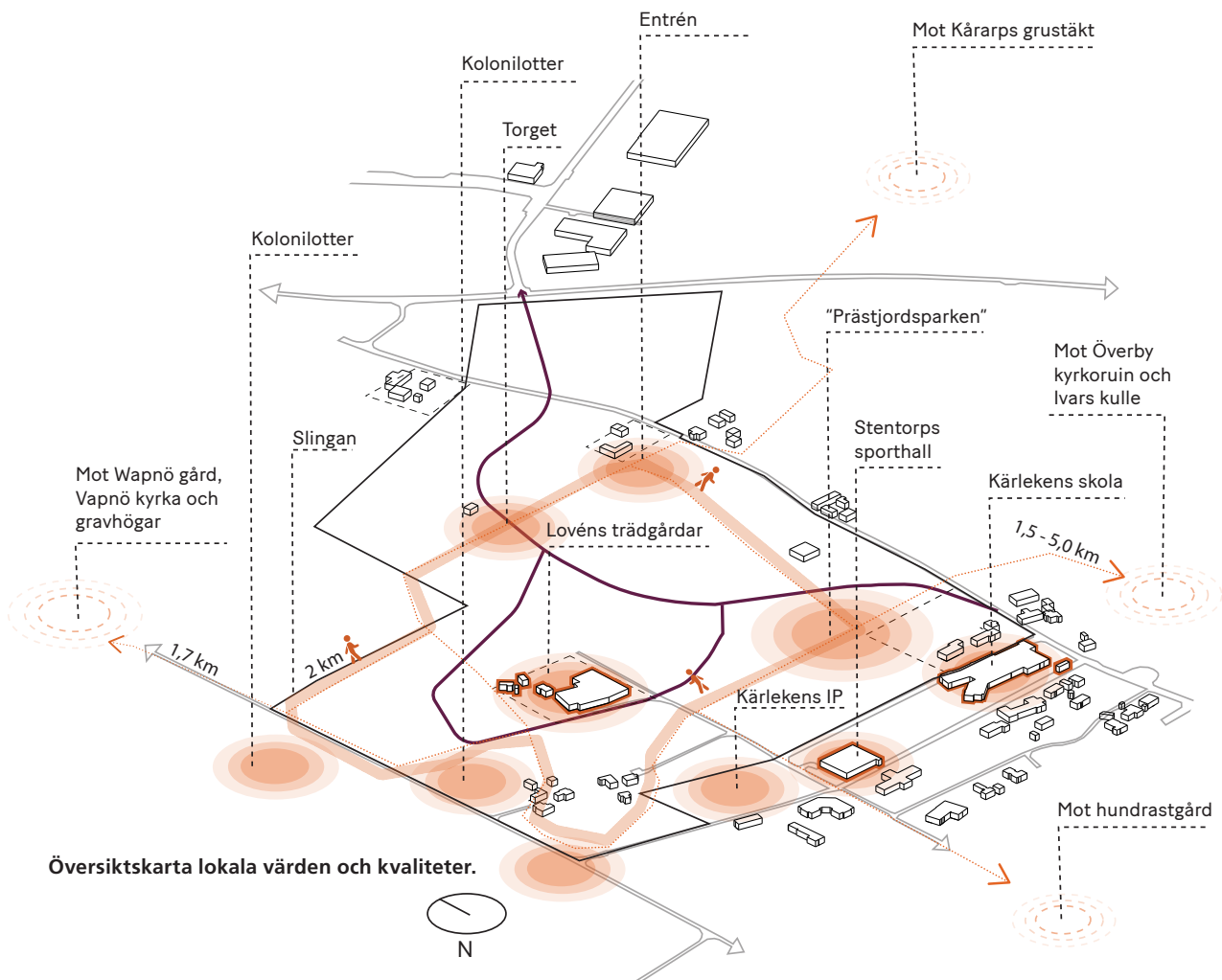
Utveckling av Björkeslätt ska ske i nära samverkan med de som bor där och flyttar dit. Det är viktigt att skapa processer och kontaktytor där olika grupper blir hörda. Lokal involvering sker exempelvis genom att underlätta för nätverk inom det lokala näringslivet, engagera skolor och offentlig verksamhet samt föreningsliv och boende. Kanske kan grustäkten eller Prästjordsparken utvecklas i en inriktning som grundar sig i ett medborgarinitiativ? Att tillvarata olika röster är en viktig del av förandet av området. Lokala idéer ska ges utrymme för att kunna ta fäste i Björkeslätt. Det kan exempelvis vara att ge utrymme åt gemensamhetslokaler, ateljéer, plats för delningsekonomi så som att låna, hyra eller dela varor med grannar.

Återvinna och återanvända

Klimatsmart konsumtion är ett av Halmstads fyra fokusområden i kommunens plan för energi och klimat. Boende i området ska erbjudas platser/lokaler där det finns möjlighet till återbruk och delningsekonomi. Lokaler och platser för exempelvis lokal loppis, plats för återbruk, byte och utlåning upprättas. Likaså lokaler för kreativa studios och verkstäder i kvarteret. Möjlighet för omvandling av platser och byggnader finns genom flexibilitet och samutnyttjande. Genom att hantering av avfall och återvinning tagits hänsyn till tidigt i planskedet är det goda förhållande för sortering, hantering och hämtning anpassade efter olika boendeformer och verksamheter. Med olika tjänster från det kommunala avfallsbolaget är det också möjligt att få både trädgårdsavfall, grovsopor och farligt avfall transporterat till återvinningscentralerna utan att de boende behöver äga eller köra egen bil.

Plats för lokala traditioner och lokala engagemang med utrymme för gemenskap. Bebyggelse och innehåll anpassat efter områdets skala och karaktär.

Hållbarhetsmål

1. Goda förutsättningar för försörjande och kulturella ekosystemtjänster. Plats för lokala aktörer, verksamheter och utbud ute och inne

- Säkerställa i detaljplanen att koloniträdgårdar bevaras eller ersätts på ny plats. Likaså att det finns möjlighet till lokaler i strategiska lägen.
- Bjuda in lokala aktörer för samverkan kring utformning och innehåll under utveckling av detaljplanen.
- Etablera skola och service och allmänna parker och stråk tidigt för att möjliggöra för ett hållbart vardagsliv.
- Tydliggöra ansvarsförhållanden i driftsskedet.

2. Bebyggelsestruktur i skala och täthet anpassad till platsens kvaliteter

- Möjliggöra för bevarade av natur och kulturvärden. Naturvärdesinventering genomförs tidigt i planarbetet. Vid behov kan även en landskapsanalys, kulturmiljöutredning och genomföras och utgöra vägledande underlag i planskedet.
- Möjliggör bebyggelse i 2-4 våningar.

3. Jämn fördelning av olika upplåtelseformer, lokaler och service i balans

- Säkerställ flerbostadshus och lokaler för verksamheter i detaljplanen.
- Möjliggöra för hyresrätter, LSS-boenden och mindre lägenheter med hög fysisk tillgänglighet finns i området.
- Verka för en blandning av hustyper, småhus flerbostadshus.
- Eftersträva att möjliggöra minst 10 procent lokalyta i bottenvåningen av total bruttoarea

(BTA) inom området Kärnan. Exempelvis genom reglering av höjd på bjälklag i detaljplanen.

- Ställ krav på samutnyttjande av lokaler och efterfråga innovativa lösningar som underlättar en hållbar livsstil i markanvisning.

4. Bebyggelse med aktiva fasader och med omhändertagen förgårdsmark mot viktiga allmänna gator

- Ta fram principer för gestaltning av fasader och förgårdsmark. Gestaltungs- och kvalitetsprogram tas fram under planprocessen som styrning vid markanvisning.

5. Högt engagemang och möjlighet att påverka sitt boende och område. Boende som valt att bosätta sig i Björkeslätt upplever stolthet och delaktighet i stadsdelen

- Verka för att skapa involvering i olika utvecklingsprocesser.
- Bjuda in till medborgradialog. Social konsekvensanalys och barn konsekvensanalys kan genomföras i detaljplan.
- Undersöka lokala föreningars önskemål om delaktighet och ansvar.
- Ta fram och efterfråga medborgarförslag i processen.

6. Boende i Björkeslätt anser att området ger goda förutsättningar för en hållbar livsstil

- Öka möjlighet till återbruk och delningsekonomi.
- Främja möjligheter för privatpersoner att lämna avfall utan att behöva egen bil

Styrande dokument

- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg) Samhällsbyggnadsavdelningen, 2022-08-23
- Plan för energi och klimat, Samhällsbyggnadsavdelningen, giltig från 2021-08-01
- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg), Samhällsbyggnadsavdelningen 2022-08-23
- Riktlinje för avfallshantering, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2022-05-25
- Råd och riktlinjer Skapa plats för avfallshantering 1.0, Halmstad Energi och Miljö AB

Exempel på verktyg och underlag

- Den hala tvålen - verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering och stadsutveckling, Finansdepartementet 2021
- Social konsekvensanalys (SKA)
- Barnkonsekvensanalys (BKA)

Målområde 3

Gröna stråk och mötesplatser

Björkeslätt är den gröna småstaden med lummiga innergårdar och parker, grönskande tak och fasader. Med grönska i omgivningen mår människan bättre både fysiskt och psykiskt. Att ta in naturen och utgå från den ger Björkeslätt sin karaktär och identitet.

I Björkeslätt finns ett nätverk av grönblå stråk och platser för rekreation, motion och möten. Här finns en variation i grönskan med fruktträd, gräsmark och odlingar som skapar resiliens. Parker, trädgårdar, grönskande torg och gaturum bidrar till välmående och till ett bättre lokalklimat. Trädens skugga ger skydd mot solens strålar när det förväntas bli varmare i framtiden. Träd, planteringar och markbeläggning hjälper till att ta hand om ett allt intensivare regn.

Bidrar positivt till Agenda 2030:

Stadsbyggnadsprinciper

Tillgång till rekreation och parkmiljöer

I Björkeslätt finns parker som bjuder in boende från andra stadsdelar och små gömda platser att upptäcka. Viktiga utrymmen för social gemenskap skapas här tillsammans. Platserna i Björkeslätt ska vara innehållsrika, brokiga och lite vilda miljöer där människor vågar och uppmuntras att ta utrymmet i anspråk och gör platsen till sin. Det sker exempelvis genom att bjuda in människor i utformningen av området eller att låta vissa platser vara för att se hur de utvecklas över tid. Torg och platser utformas särskilt med tanke på vind, solinstrålning och skugga för att skapa ett bra mikroklimat. På så vis skapas värden för biologisk mångfald, rekreation, upplevelsevärden och klimatanpassning.

Närhet till pedagogiska miljöer

I Björkeslätt är naturen en fantastisk resurs för att skapa aktiviteter, upplevelser och lärande med särskilt fokus på barn och unga. Naturpedagogik är ett nyfikat förhållningsätt vid utformning av de gröna miljöerna. Att anlägga nya våtmarker bidrar med många ekosystemtjänster. Bland annat fungerar de som näringsfällor och kolsänkor, bidrar till grundvattenbildning och ger jämnare flöden i vattendragen. Våtmarker fungerar som barnkammare för fisk och livsmiljöer för mängder av fåglar och trollsländor. De är dessutom attraktiva naturmiljöer att besöka. Information om platserna tillgängliggörs genom exempelvis kunskapsavlor och QR-koder som bidrar med kunskap och väcker lust till att få veta mer.

Generationsöverskridande utemiljöer - aktiviteter och plats för alla

Gröna sitttytor

GYF - grönytefaktor

Grönt torg med plats för ungdomar

Grönt förgårdsmark med planteringar

Ekosystemtjänster

Raingarden med biokol

Grön gatumiljö med träd

Plats för biologisk mångfald

Gröna gränder och gröna bostadsgårdar

Grön skolväg

Odlingsytor/koloniträdgård

Kvarterspark

Grön lekplats

Egen trädgård med odling

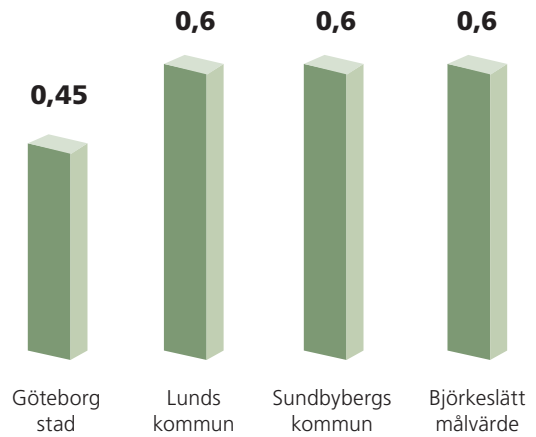
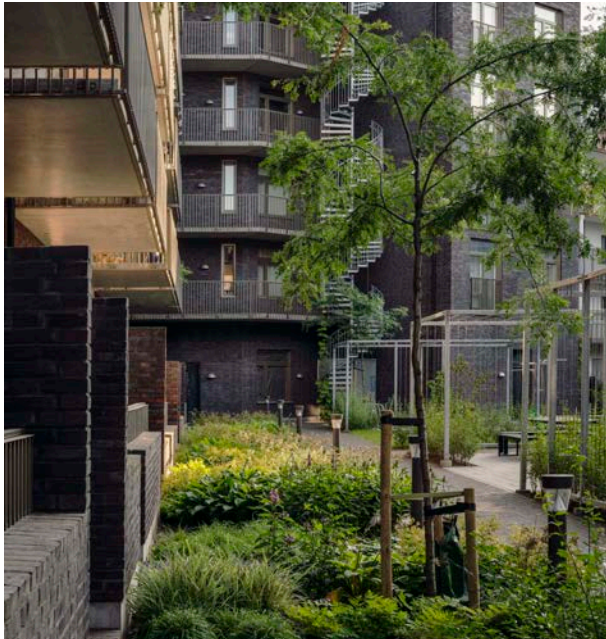
Exempel på åtgärder för att uppnå målområdets hållbarhetsmål.

Blå-grön-grå system som en resurs

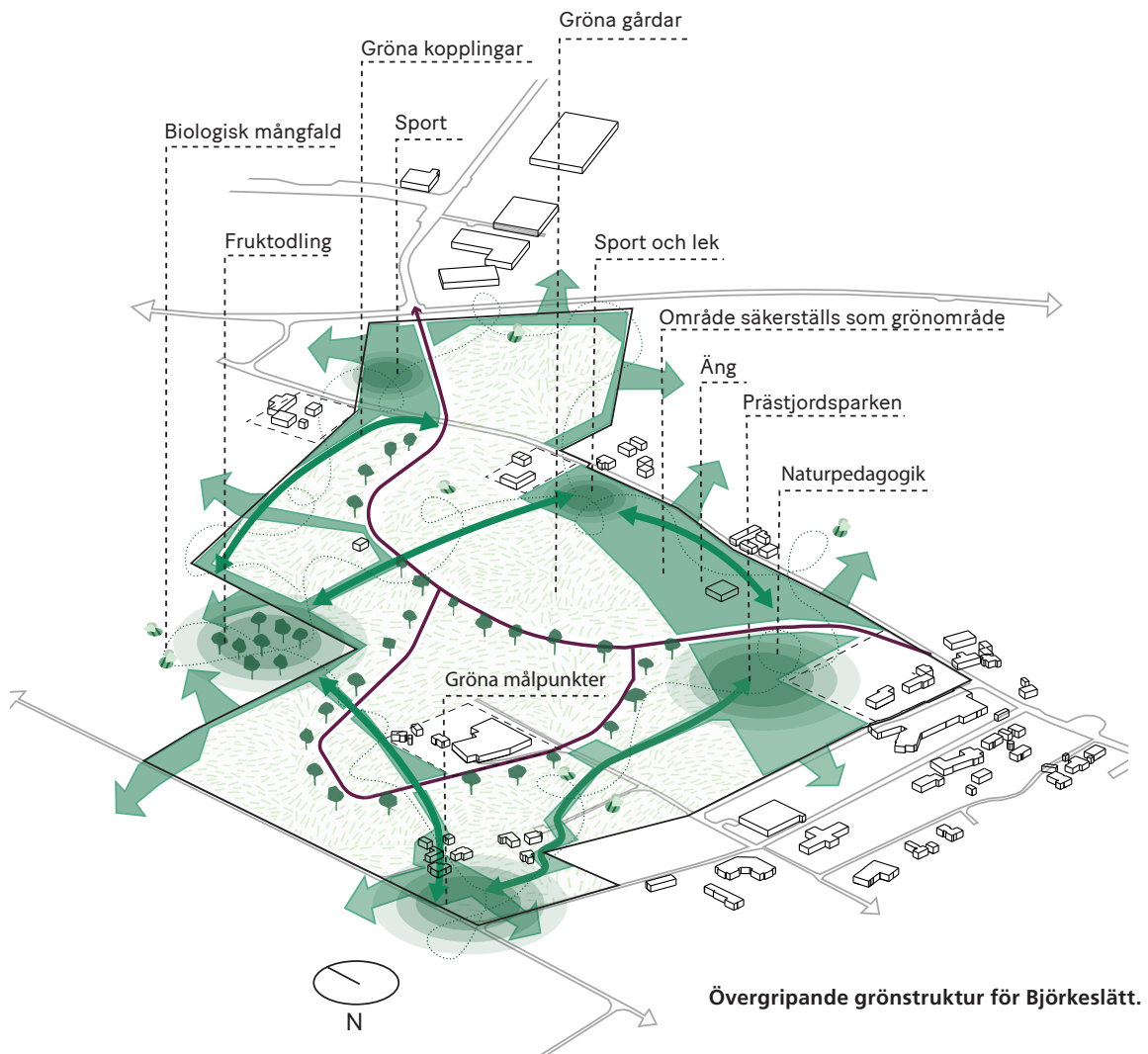
Blå-grön-grå system är ett begrepp som beskriver alla typer av konstruktioner som samutnyttjar yta för dagvattenhantering, växtbäddar och hårdgjorda ytor. Dessa system återfinns både på allmänna platser och i kvarteren. I Björkeslätt väljs blå-grön-grå lösningar med fördel för att ge mervärden i form av biologisk mångfald, rekreation och upplevelsevärden. Detta utformas genom till exempel nedsänkta regnbäddar, upphöjda regnbäddar, svackdiken, dammar, andra typer av diken samt gröna tak och fasader.

Klimatanpassning och kompensation

Klimatförändringar märks redan idag, och klimatanpassning i Björkeslätt krävs för att minska sårbarheten inför allt kraftigare klimatförändringar. Grundförutsättningen är därför att skapa naturbaserade lösningar. De gröna stråken och platserna rustar stadsdelen för framtiden. Spånger är ett sätt att tillgängliggöra natur på ett pedagogiskt sätt samtidigt som marken bevaras och möjliggör för ett genomsläppligt ytskikt. Kompensationen innebär att ingen förlust uppstår med hänsyn till gröna värden och kvalitéer. Det kan exempelvis vara nyplantering av träd samt anläggningar av andra biologiska kvalitéer som bidrar till de gröna stråken och mötesplatserna.

Grönytefaktor (GYF) kan mätas på olika sätt, men har gemensamt att de baseras på delfaktorer och tilläggfaktorer. Tilläggfaktorer varierar där skillnaden främst är om sociala värden och klimatanpassning inkluderas eller ej. En GYF på 0,6 (för kvartersmark) kan vara rimlig och ett målvärde för Björkeslätt.

Hållbarhetsmål

1. Biologisk mångfald och ekologiska samband ska kunna utvecklas och stärks över tid

- Möjliggöra för ekosystemtjänster inom stadsdelen genom att utreda och säkerställa ytor för ändamålet i detaljplanen. Utreda och möjliggöra för ett sammanhängande område för blåstruktur genom Björkeslätt som även även hänger samman med Sofieberg söderut. Ytorna säkerställs i detaljplan. Exempelvis genom Boverkets verktyg ESTER för ekosystemtjänster.
- Utgå från principen att naturvärden med klass 1 får ej påverkas. Anspråk av klass 2 och 3 ska kompenseras för inom planområde. Behov av kompensation säkerställs genom avtal eller i markanvisning. Sakkunnig ska verifiera kompensationen. Exempelvis kan verktyget CLIMB användas som modell för att beräkna, värdera och kompensera för biologisk mångfald

2. Boende är nöjda med sin utomhusmiljö och har tillgång till platser för möten och aktiviteter i området

- Möjliggör för ett sammanhängande kvalitativt allmänt grönområde i detaljplanen.
- Verka för att boende när parkmiljö inom max 200 meter från bostaden.
- Ta fram skötselplan för allmän plats som tydliggör driftansvar.
- Etablera samverkansprojekt i driftsskedet.

3. I Björkeslätt finns gemensamma mötesplatser som uppmuntrar till möten mellan grannar

- Prioritera sociala värden på gårdsmiljön i markanvisning.
- Krav på redovisning av grönytefaktor (GYF) i markanvisning för att säkerställa gröna gårdar.

4. Trygga platser med god belysning

- I genomförandet ska belysning med låg energi-användning finnas efter platsens behov.
- Armaturer uppförs i mänsklig skala.
- I driften säkerställa att områden tas om hand enligt skötselplan.

5. Planering för framtida samhälls- och klimatförändringar

- Björkeslätt ska ta höjd för de förväntade klimatförändringarna år 2100, men också titta på ett längre tidsperspektiv där så är möjligt.
- Eftersträva minst en innovation i varje delprojekt. Andel innovation i varje delprojekt följs upp i markanvisning.
- Verka för att minska på hårdjord yta. Andel hårdjordyta kan regleras i detaljplan.

6. Lokalklimat och välbefinnande för människor och djur

- Vid utformning av parker och naturområden möjliggöra för att vissa platser tillåts vara mörka med hänsyn till bland annat nattaktivt insektsliv. Exempelvis genom närvarostyrd belysning.
- Säkerställa ett gott lokalklimat på gårdar och viktiga allmänna mötesplatser exempelvis torg och läge. Möjliggör för sittplatser i både sol och skugga. Exempel genom solstudier och lokalklimatanalyser.
- Verka för hög krontäckningsgrad för att i framtiden säkerställa behov av skugga och välbefinnande. Exempelvis genom kartläggning av krontäckning och komplettering genom nyplantering enligt ”3-30-300 regeln”.

Styrande dokument

- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg) Samhällsbyggnadsavdelningen, 2022-08-23
- PM Jordbruksmark - Underlag till kommunomfattande översiktsplan Framtidsplan 2050, Kommunledningsförvaltningen 2022-03-30

Exempel på verktyg och underlag

- Grönytefaktor;

- Göteborg GYF

- Miljöbyggprogram SYD GYF

- Sundbyberg GYF

- Stockholmsmodellen GYF

- Co City GYF allmän plats

• CLIMB, <https://www.ecogain.se/climb>

• Boverket, Manual till ESTER 2.0, Verktyg för kartläggning och analys av ekosystemtjänster

• Nationell kartläggning av trädäckning i städer och tätorter, Rapport 2021:1, Boverket

• ”3-30-300 regeln” av Cecil Konijnendijk

Målområde 4

Hållbart resande

I Björkeslätt är det lätt att resa hållbart. Gatorna är utformade för lägre tempon där barn och äldres rörelsefrihet är prioriterat. På köpet skapas en miljö där cykeln och promenaden sätts i första rummet, följt av kollektiva färdmedel. Björkeslätt är ett område skapat för människan och lugna tempon. Det känns tryggt och uppmuntrar till rörelse.

Stadsdelen har goda kopplingar till sin omgivning och allt känns nära och tillgängligt. Service och fritidsaktiviteter med mera nås inom 10 minuter med kollektivtrafik eller cykel. Stadsdelens utbud utökas genom att människor är uppkopplade mot världen och arbetsmarknaden. Den egna bilen står mest stilla i "mobilitetshubben" under veckodagarna och används för "sällanresor" vilket exempelvis kan vara längre resor under semestern. Bilköer är inget problem när de längre resorna löses av kollektivtrafik med 10-15 minuter till stan. Tiden kan läggas på viktigare saker istället vilket ger mer livskvalitet i vardagen.

Bidrar positivt till Agenda 2030:

Stadsbyggnadsprinciper

Hållbara resor med fokus på barn och äldre

Transportsektorn står för ungefär hälften av Halmstads växthusgasutsläpp och är den största utsläppskällan i kommunen. Därför behöver resebehovet minska och människors attityder till hållbart resande ändras. En annan åtgärd kan vara att planera avfallshanteringssystemet så att antalet transporter minskar. Den gata som går i nordsydlig riktning utgör huvudgatan och är stadsdelens ryggrad. Övriga gator är bygator och utformas som integrerade frirum enligt livsrumsmodellen. Integrerade frirum innebär att människor går och cyklar i blandtrafik. Biltrafik styrs i första hand för att gå norrut och cykel-, gång- och kollektivtrafik går söderut mot Kärleken och Sofieberg. Detta för att uppmuntra till hållbara färdmedel. Området har ett finmaskigt nät för gående med flera smitvägar. Promenad- och cykelslingor är väl skyltade

och kopplas ihop med omgivande stadsdelar. Barn, unga och personer med funktionsnedsättning rör sig fritt och tryggt i området. Cykeln har företräde vid korsningar mellan cykel- och bilväg. Bygatan kan med fördel utformas med parklika kvaliteter. Materialval och gestaltning anpassas för att upplevas i låg hastighet, med hög detaljeringsgrad och en mänsklig skala. Vägar och torg upplevs trygga och tillgängliga och har en god belysning.

Attraktiv kollektivtrafik

Busstrafiken kopplas väl ihop med omgivande stadsdelar som befintliga kollektivtrafiklinjer från Sofieberg och norrut. Det finns möjlighet till förlängning för regionbusstrafiken vidare norrut mot Holm-Kvibille-Getinge. Bussar anpassas efter tågtrafiken, framför allt på Väst kustbanan, för att möjliggöra smidiga byten. Det kan utvecklas en applikation för samåkning och kollektivtrafik för att synliggöra alla tänkbara resealter-

nativ. Hållplatser är tillgängliga för boende. De offentliga platserna vänds mot hållplatsläget och det är lätt att se och ta sig till hållplatsen från övrig gatustruktur.

Tillgängliga, samordnade parkeringar

Cykelparkeringar utformas säkert och ligger på attraktiva platser vid små och stora målpunkter. Även olika storlekar på cyklar som exempelvis lastcyklar, lådcyklar, trehjulingar och cykelvagnar får plats på cykelparkeringen. Trygga, säkra, väderskyddade och lättillgängliga cykelgarage med möjlighet att låsa fast cykeln i ramen finns vid större noder. I anslutning till större cykelparkeringar finns utrymme för tvätt och underhåll samt pump och verktyg till cyklar. Cykelparkering på innergårdar får inte ske på bekostnad av sociala värden och vistelseytor.

Mobilitet för minskat bilberoende

En förutsättning för området är en modern syn på par-

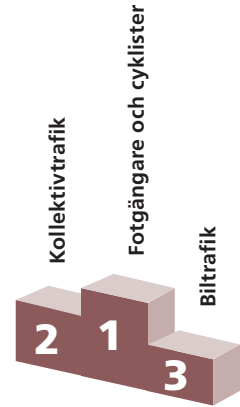
tering och mobilitet med låga parkeringstal. Bilparkering sker i en eller flera mobilitetshubbar som med fördel placeras i eller nära Kärnan. Mobilitetshubben möjliggör fler funktioner än bilförvaring och byggnaden ska över tid kunna transformeras för annan användning. Hubben kan exempelvis erbjuda laddning, verkstadslokaler, co-working, gym, bil-pool, utlämningsställe för e-handel eller delning av verktyg. Parkering under mark ska helt undvikas eftersom det har negativ effekt för biologisk mångfald samt låser fast en parkeringsstruktur som riskerar att bli otidsenlig. Hubben kan kompletteras med gemensamma mindre markparkeringar, större markparkeringar ska undvikas. Laddmöjligheter för el- och hybridfordon finns vid varje fastighet för flerbostadshus, i mobilitetshubben samt vid större allmän service. Bil-pool och lösningar som uppmuntrar samutnyttjande främjas. Ett lokalt utbud gör att bilanvändning och trafik i området kan undvikas, till förmån för att göra aktiviteter och ärenden i närområdet. Särskilt ska trafik undvikas på gator kring vattentäkten för att minska risk för partikelutsläpp från exempelvis däck till vattnets kretslopp.

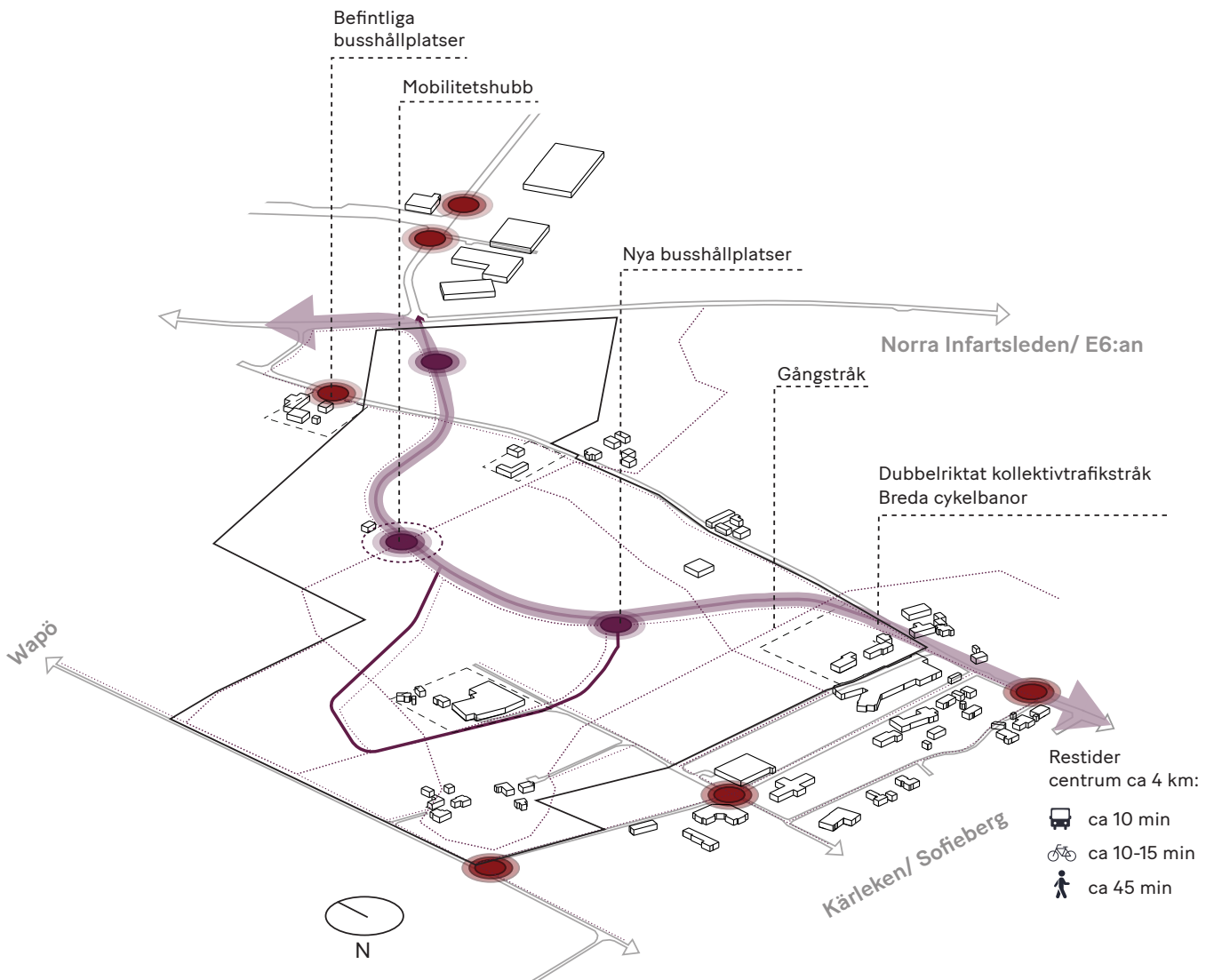
Exempel på "bygata" med integrerat frirum enligt Livsrumsmodellen.

Väl gestaltad parkeringsplats som kan nyttjas till vistelse när bilen inte behövs.

Prioriteringsordning trafikslag

Hållbarhetsmål

1. Attraktiva, lättillgängliga och effektiva cykelparkeringar

- Kravställ i markanvisning komfort, väderskydd, lås möjligheter med mera, vilket följs upp i bygglov.
- Styr i markanvisning att cykelparkering ska anordnas tillgängligt vid bostaden utan att försämra gårdsmiljön för sociala aktiviteter.
- Möjliggör att cykelparkering får en lämplig placering i rätt riktning mellan hemmets entré och målpunkten.

2. Mobilitetslösningar för ett minskat bilberoende

- Mobilitetsutredning tas fram för hela området och kan exempelvis fokusera på behovet av antal mobilitetshubbar och identifiera attraktiva lägen för dessa. Detaljplanen kan möjliggöra för en flexibel byggrätt för anläggningar.
- Ambition att respektive delprojekt genomför en mobilitetsutredning med förslag på åtgärder för att minska bilberoende i samband med markanvisning. Uppföljning sker i bygglov och i genomförandet.

3. Tillgängliga laddplatser för bil och cykel

- Möjliggör för förnybar energi vid uppladdning av fordon.
- Verka för ambitionen att minst var 10:e parkeringsplats ska förses med laddare enligt Boverkets krav på laddinfrastruktur.
- Ta höjd för omvandling av parkeringsplatser till laddplatser i planeringsskedet och i genomförandet.

4. Attraktiv kollektivtrafik

- Använd restidskvot för att åstadkomma en attraktiv kollektivtrafik som är konkurrenskraftig jämfört med bilen.
- Verka för alternativ kollektivtrafik i samverkan med Hallandstrafiken. Exempelvis anropsstyrd trafik som bygger på att anpassa utbudet där det är resenärernas behov som styr vilka resor det är som ska utföras.

5. Säkra och tillgängliga gator och torg så att barn och unga ska kunna gå på egna ben till grundskolan

- Verka för att resandandelen för gång och cykel är högre jämfört med genomsnittet i övriga Halmstad.
- Upplevd attraktivitet och trafiksäkerhet följs upp utifrån ålder och kön genom enkät efter inflyttning.
- Samverkan mellan kommunen och Hallandstrafiken i planeringsskedet.

6. Hög grad av stadsmässiga samband

- Vid genomförande och utbyggnad av nya gång- och cykelvägar till intilliggande områden ska särskilt fokus finnas på belysning och trygghetsfrågor.
- Utforma stadsdelen utifrån finmaskighet i gatunätet för gång- och cykel. Exempelvis är att följa upp korsningstäthet eller genhet i gatunätet. I LEED Neighborhood, ett internationellt certifieringssystem för hållbara stadsdelar, rekommenderar en korsningstäthet på minst 75 korsningar/kvadratmeter. Genhet beskriver närhet till olika målpunkter.

Styrande dokument

- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg) Samhällsbyggnadsavdelningen, 2022-08-23
- Plan för transportsystemet del 1 - transportstrategi mot 2050, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2021-10-28
- Plan för transportsystemet del 2: transportplan mot 2050, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2022-04-05
- Plan för energi och klimat,

Samhällsbyggnadsavdelningen, giltig från 2021-08-01

- Riktlinje för avfallshantering, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2022-05-25
- Parkeringsnorm för Halmstads kommun, Antagen Kommunfullmäktige, Halmstads kommun 2016-12-13

Exempel på verktyg och underlag

- Nya krav på laddinfrastruktur för laddfordon Rapportnummer: 2019:15, Boverket, maj, 2019

Målområde 5

Resurseffektivitet

Runt om i Björkeslätt skimtar byggnadsintegrerade solceller och ett landskap som bevarat sina ursprungliga kullar och dalar. Det jordlager som har behövts tas bort har återanvänts lokalt till exempelvis odling och utgör en resurs som bidrar till cirkularitet.

Här är byggnadernas system och material valda med omsorg för att hushålla med resurser, minska klimatpåverkan, stödja biologisk mångfald och undvika gifter. Lokaler och allmänna ytor är aktiverade över dygnet vilket medför att marken och byggnaderna används på ett resurseffektivt sätt. Återbruk används både synligt och bidrar till områdets diversitet, men också i byggnaders system. Närproducerade material är valda för att stödja den lokala marknaden. Åtgärder är tagna för att minska avfallsmängder i byggprocessen. För att möjliggöra höga miljömål har innovativa lösningar realiserats – till exempel flexibilitet och samutnyttjande av lokaler.

Bidrar positivt till Agenda 2030:

Solceller

Fjärrvärme

Återbrukade material från området

Bevarad naturmiljö - träd (träd, våtmark mm)

Stadsbyggnadsprinciper

Delning av ytor ute och inne

I Björkeslätt utformas den bebyggda miljön för att fungera mångfunktionellt, vara flexibel och kunna samutnyttjas för olika aktiviteter och ändamål. Genom exempelvis höga våningshöjder, yteffektiva och flexibla planlösningar samt lokaler i bottenplan som kan byggas om, kan byggnader få långa liv och rymma olika funktioner över tid. Samutnyttjande av ytor kan aktivera byggnader, parker, torg och parkeringar över dygnet – men också överbygga barriärer. Exempelvis kan skolor och förskolor samutnyttja gårdar, eller så kan personalutrymmen slås samman, vilket skapar mötesplatser för människor. Detta ger både ekonomiska, sociala och ekologiska vinster.

Bevarande och anpassning till landskapet

Bevarande av det naturliga landskapet behåller kopplingen till platsens historia och ger variation. Träd och växtlighet som är typiska för platsen ska bevaras och förstärker Björkeslättens identitet. Våtmarker, mark och natur som bevaras är naturliga kolsänkor och värdefulla ekosystem. Byggnader och anläggningar utformas för ett effektivt markutnyttjande för att ta så lite jordbruksmark i anspråk som möjligt. Schaktning undviks för att minska påverkan på landskapet. När schaktning är nödvändig ska massor användas inom området eller återbrukas lokalt.

Återbruk i gestaltning och i byggnaders system

Återbruk är en viktig princip för sänkt klimatpåverkan och besparing av naturresurser i Björkeslätt. Synligt återbruk skapar dessutom en variation och signalerar innovationen i området. Återbruk dolt bakom ytskikt är också en viktig strategi, som tillåter ett sämre estetiskt skick på de återbrukade produkterna..

Hållbara byggnadsmaterial och utformning

Halmstad växer samtidigt som energianvändningen minskar. För att nå målet om att energi och effekt i bebyggelse i snitt blir tre procent mer effektiv per år, krävs robusta klimatskal i Björkeslätt. Nya byggnader har ofta bättre energiprestanda än det äldre bestån-

det och därför förskjuts klimatpåverkan alltmer från driftsskedet till byggskedet. För att nå en resurseffektiv bebyggelse med låg klimatpåverkan samt ett stabilt och hållbart energisystem behövs enligt kommunens Energi- och klimatplan ett helhetsgrepp när det gäller byggnadsmaterial och utformning i Björkeslätt.

Byggnader måste utformas på ett effektivt sätt för att minimera materialmängder. Men en låg klimatpåverkan från byggnadsmaterialen får inte påverka byggnadernas energiprestanda i driftsskedet negativt. Mängden icke-farligt avfall och farligt avfall ska vara låg eftersom det har en avgörande betydelse för miljöpåverkan. Närproducerade material och lokala leverantörer uppmuntras. Likaså material som tar hänsyn till biologisk mångfald när det gäller materialval, till exempel andel trä från FSC-certifierat skogsbruk.

Fasad med återbrukat tegel där brist på likartat tegel lösts med hjälp av en estetiskt tilltalande mixning.

Fyrstegsprincipen

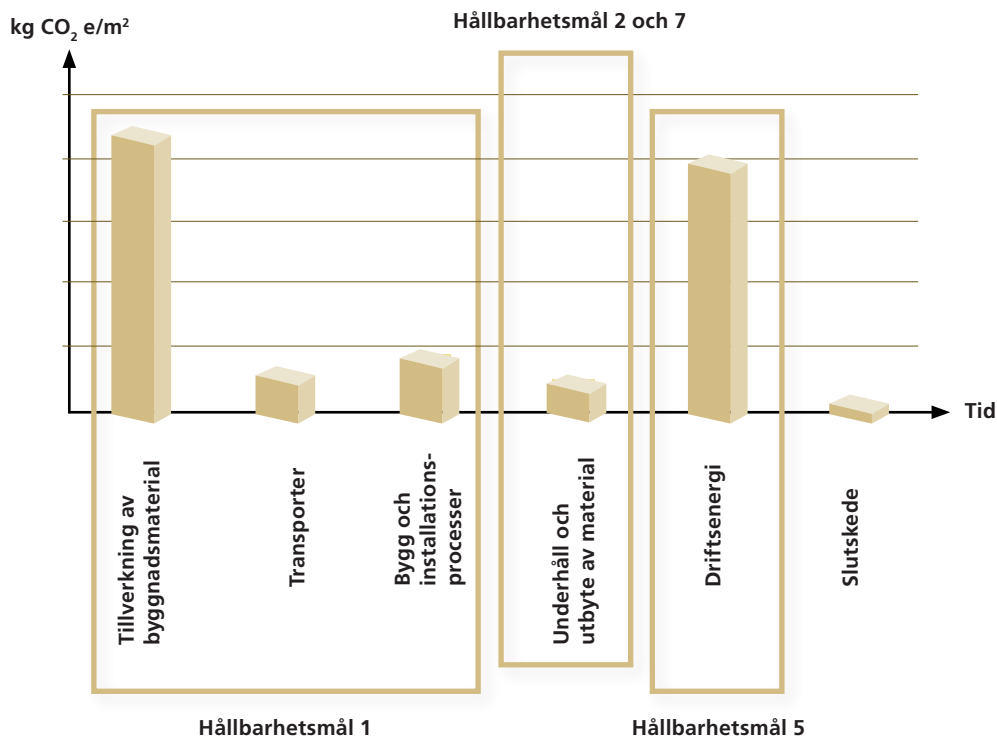

Diagram som visar klimatpåverkan över en byggnads livscykel samt kopplingen till målområdets hållbarhetsmål. Hållbarhetsmål 1 innebär gränsvärden för klimatpåverkan från byggnation. Det finns tillförlitliga referensvärden från Boverket för denna del av byggnadens livscykel. Klimatpåverkan från underhåll och utbyte av material samt driftsenergi har inte lika tillförlitliga referensvärden. Därför regleras klimatpåverkan från dessa livscykelfaser genom hållbarhetsmål 2, 7 och 5.

Hållbarhetsmål

1. Klimatpåverkan från byggproduktion är inom planetens gränser

- Utgå från gränsvärden för klimatpåverkan beskrivs på sida 33 i Hållbarhetsprogrammet.
- Strategier för att uppnå gränsvärde ska tas fram vid markanvisning. Gränsvärden ska uppnås i bygglov och slutbesked.
- Mängd avfall ska regleras.
- Kommunen agerar förebild i genomförandet.

2. Mångfunktionella och innovativa lösningar för resurseffektivitet

- Innovation och nytänkande stimuleras i markanvisning.
- Kommunen agerar förebild i genomförandet.

3. Effektivt markutnyttjande och anpassning till platsens förutsättningar

- I Björkeslätts tätare delar, Kärnan, ska markutnyttjandet vara mellan 0,65–0,7, vilket motsvarar exploateringstalet 2,0 per kvarter. I Trädgårdsstaden/Byn kan markutnyttjandet ligga under 0,65.
- Schaktningsmassor ska återbrukas. Detta säkerställs i markanvisning och i genomförandet.

4. Minst 20 viktprocent av minst tre typer av byggvaror ska vara återbrukade

- Verka för att återbruk är ett förstahandsval i byggprojekt.

5. Energianvändning och elproduktion

- Lokalproducerad el och likaså lagring av energi bör utredas genom en förstudie för att konstatera om det är lämpligt inom området.
- Uppmuntra att byggnader designas för att uppnå låg energianvändning i driftsskedet.

6. Byggvaror ska klassas i miljödatabas för att undvika miljöfarliga ämnen

- Eftersträvas genom krav i markanvisning.
- Kommunen agerar förebild i genomförandet.

7. Effektiv resursanvändning utifrån livscykelkostnader (LCC)

- All byggnation som uppförs i Björkeslätt har krav på LCC-analyser. Det försäkras ett lågt underhållsbehov som stödjer ekonomisk hållbarhet.
- Eftersträvas genom krav i markanvisning.
- Kommunen agerar förebild i genomförandet.

8. Materialval som tar hänsyn till biologisk mångfald

- Eftersträvas genom krav i markanvisning.
- Kommunen agerar förebild i genomförandet.

Styrande dokument

- Strukturplan för Högalund (området norr om Sofieberg) Samhällsbyggnadsavdelningen, 2022-08-23
- Plan för energi och klimat, Samhällsbyggnadsavdelningen, giltig från 2021-08-01
- Plan för klimatanpassning, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2021-11-23
- Riktlinje för avfallshantering, Samhällsbyggnadskontoret, giltig från 2022-05-25
- Renhållningsordning för Halmstads kommun 2019, 19 december 2018, KF § 219.

Lagstiftning, direktiv och allmänna råd

- Miljöbalken

Exempel på verktyg och underlag

- Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration, Rapportnummer 2023:20, Boverket, 2023
- Utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn, Boverket, hämtad 2023-08-23.
- Referensvärden för klimatpåverkan vid uppförande av byggnader, version 2, Malmqvist et. al., 2023
- Färdplan Bygg- och anläggningssektorn, Fossilfritt Sverige, hämtad 2023-10-26

Gränsvärden för klimatpåverkan från byggnation

Påverkan inom planetens gränser

Bygg- och fastighetssektorn stod 2020 för 21 % av Sveriges inhemska växthusgasutsläpp enligt Boverket (2023). Räknar man in utsläpp utomlands från importvaror stiger utsläppen ytterligare.

Bygg- och anläggningssektorns klimafärdplan har målen 50% minskade utsläpp av växthusgaser 2030 samt 75% minskade utsläpp 2040, jämfört med 2015.

Detta påverkar nyproduktion av byggnader i Björkeslätt enl. steg 1-4 i illustrationen. Utgångspunkten år 2020 är satt till Boverkets medianvärden för klimatpåverkan från byggnation. Gränsvärden tar höjd för att klimatpåverkan från byggnation mellan 2015-2020 troligen inte minskade nämnvärt.

Beräkningens omfattning är enligt ”utökad systemgräns 2025” i rapporten ”Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration” (Boverket, 2023).

Flerbostadshus, specialbostäder, kontor, förskolor och övriga byggnadstyper har separata gränsvärden. Specialbostäder avser bostäder för äldre, studenter, unga eller personer med funktionsnedsättning. Specialbostäder har samma utgångspunkt som kontor. ”Övriga byggnadstyper” har 75:e percentilen av referensvärdet för flerbostadshus som utgångspunkt. Gränsvärden reglerar inte hur mycket som byggs, utan det reglerar klimatpåverkan per kvadratmeter. Förslag på fortsatt arbete är att ta fram en koldioxidbudget för stadsdelen.

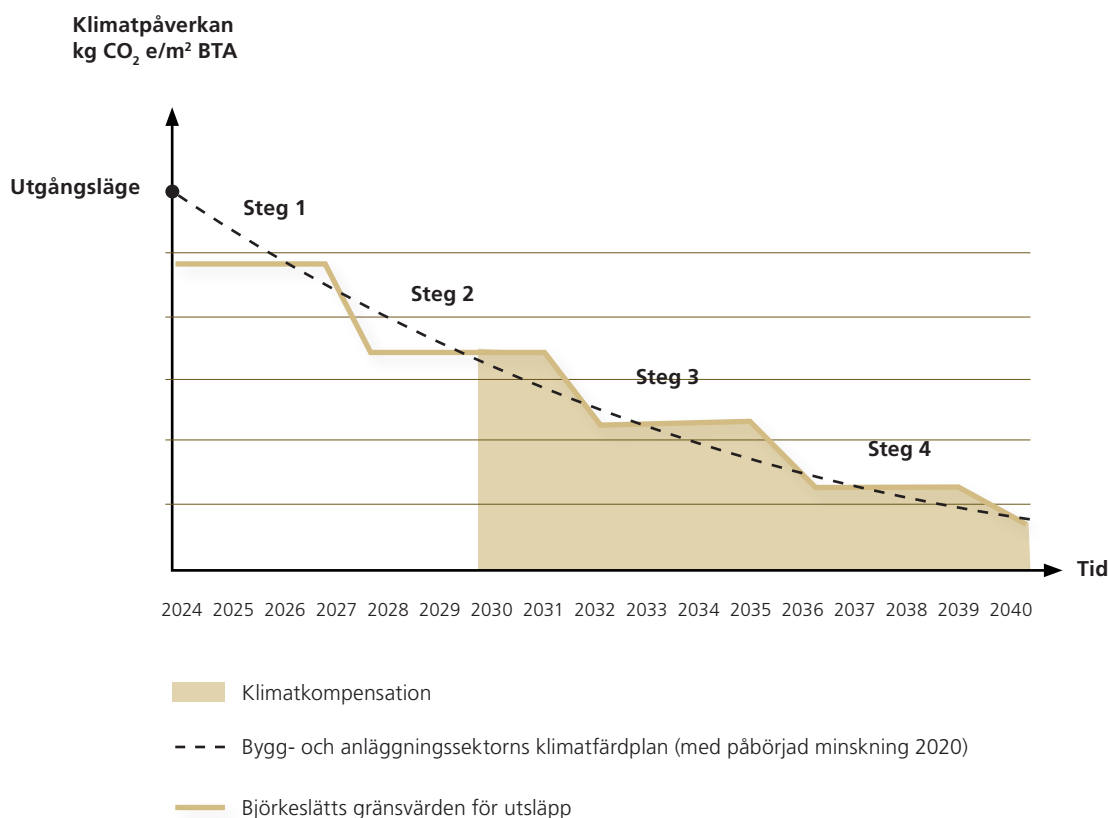

Diagram som visar stegvis process för minskad klimatpåverkan i Björkeslätt.

Utgångspunkt

Steg 1

2024-2027

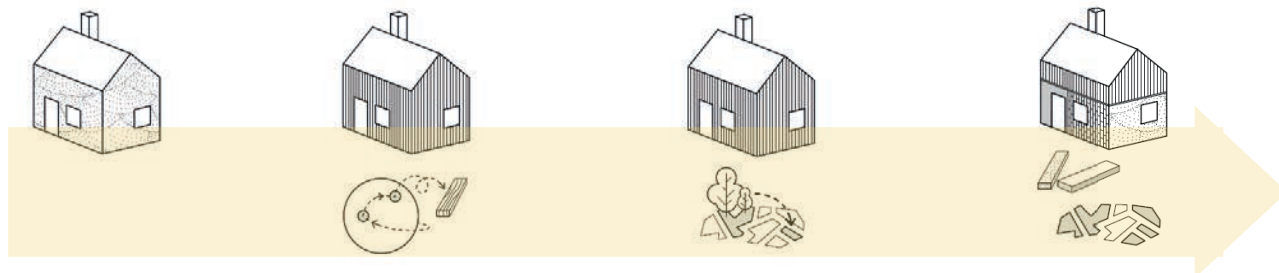
Steg 2

2028-2031

Steg 3-4

2032-2035

2036-2039

50-60% lägre klimatpåverkan uppnås t.ex. genom tidigare åtgärd, träfasad och närproducerade material

70-80% lägre klimatpåverkan kräver nya lösningar, återbruk och minskade materialmängder

Referensbyggnader

Enhet: kg CO₂e/m² BTA

Flerbostadshus: 373
Specialbostäder: 383
Kontor: 383
Förskolor: 326
Övriga byggnader: 459

Steg 1

Flerbostadshus: 240
Specialbostäder: 245
Kontor: 245
Förskolor: 210
Övriga byggnader: 295

Steg 2

Flerbostadshus: 175
Specialbostäder: 180
Kontor: 180
Förskolor: 150
Övriga byggnader: 215

Steg 3

Flerbostadshus: 110
Specialbostäder: 115
Kontor: 115
Förskolor: 95
Övriga byggnader: 135

Steg 4

Flerbostadshus: 70
Specialbostäder: 70
Kontor: 70
Förskolor: 60
Övriga byggnader: 85

Från år 2030 ska byggnation vara klimatneutral och om möjligt klimatpositiv i Björkeslätt. För att ett projekt ska räknas som klimat neutralt måste projektets totala utsläpp balanseras genom avlägsnande av motsvarande mängd utsläpp av växthusgaser. Det kan ske genom åtgärder enligt certifieringen NollCO₂ som till exempel förnybar elproduktion, biokol, plantering av växter och träd i närområdet.

Idag finns inga referensvärden som avser anläggningar för exempelvis husgrunder, gator och parker. Materialmängder som krävs för anläggning klimatberäknas i tidigt skede, och därefter sätts projektspecifika mål för minskad klimatpåverkan.

Hållbarhet och klimatförändringar

Agenda 2030

Agenda 2030 är en universell agenda för hållbar utveckling som FN antog 2015. De tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet rymmer i de 17 målen och 169 delmålen.

Världens ledare har förbundit sig att uppnå dessa fyra övergripande mål till år 2030. Målen är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa och att lösa klimatkrisen. Citat: "Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen, och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna – och Globala målen utgör vår gemensamma plan för hur vi skapar en bättre och mer hållbar värld för alla!"

Parisavtalet

Parisavtalet trädde i kraft 2016 och är ett globalt avtal för att begränsa den globala uppvärmningen. Målet är att hålla den globala uppvärmningen långt under 2°C och strävar efter att begränsa den till 1,5°C. Parisavtalet har en del som handlar om klimatanpassning och att stärka motståndskraften mot klimatförändringar. 2021 kom länderna överens om ett samlingsbeslut som kallas för "The Glasgow Climate Pact". Beslutet ska bidra till en ökad ambition i klimatarbetet och är det första beslutet som uttryckligen nämner fossila bränslens roll i klimatomställningen. Det innehåller bland annat skrivningar om utfasning av kol och fossila subventioner och mer ambitiösa utfästelser kring Parisavtalets temperaturmål. 2017 antog Sverige ett klimatpolitiskt ramverk. Ramverket är en nyckelkomponent i Sveriges ansträngningar att leva upp till Parisavtalet för att minska utsläppen av växthusgaser.

Halmstads hållbarhetsarbete

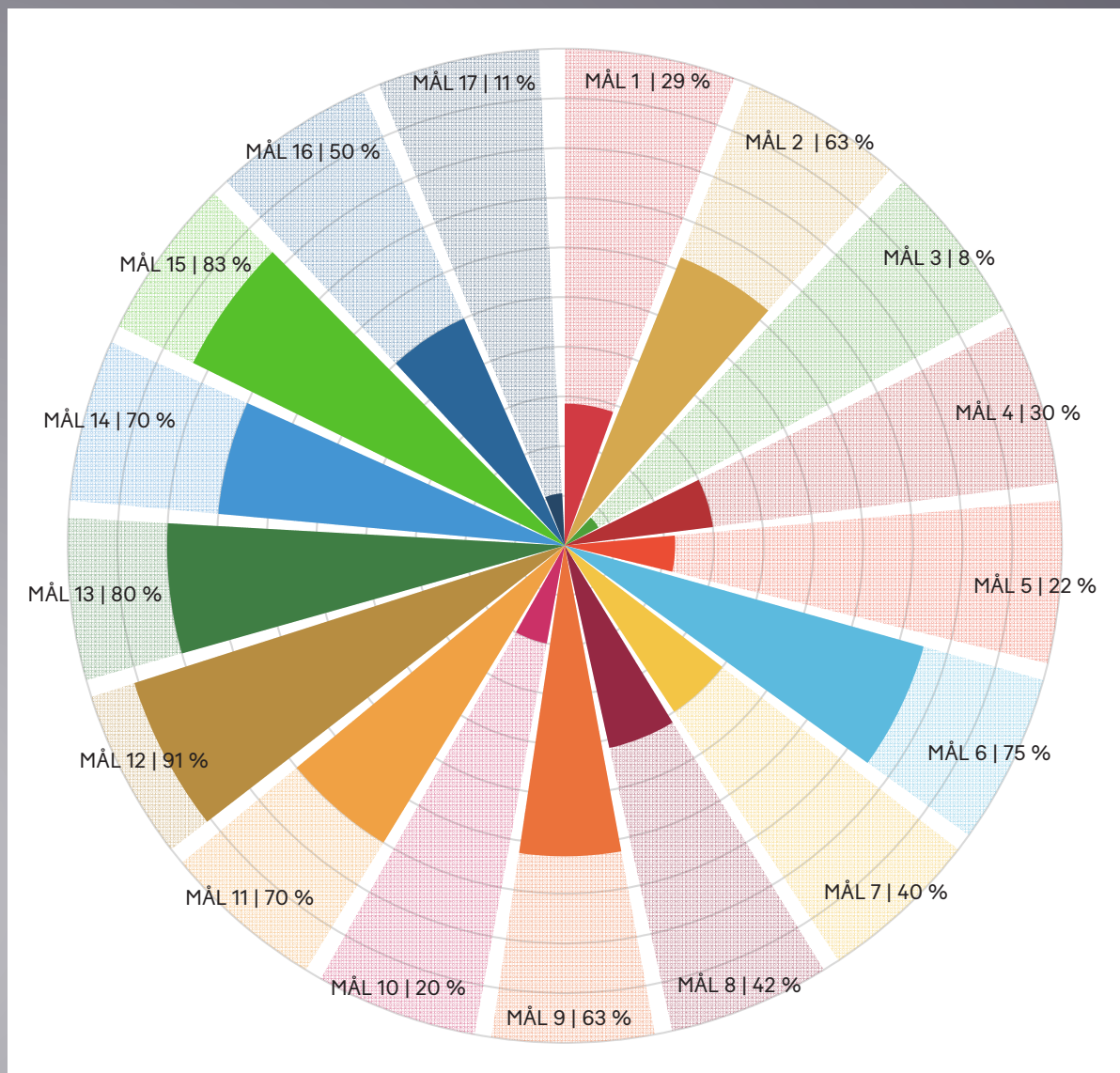
Enligt SMHI:s siffror för koldioxidutsläpp minskar inte Halmstads kommuns utsläpp i den takt som Parisavtalet kräver. Om utsläppen inte minskar mer drastiskt, spricker Halmstads koldioxidbudget 2025. Halmstad behöver minska med 23 procent årligen. Kommunen har möjlighet att direkt påverka utsläppen genom upphandlingar för nya stadsdelar, kollektivtrafik och vägbyggen. Koldioxidbudgeten innefattar de territoriella utsläppen – alltså utsläpp som görs inom Sveriges gränser. Om man räknar med konsumtionsbaserade utsläpp, tar man hänsyn till utsläpp som svensk konsumtion orsakar i Sverige och andra länder. Då är utsläppen betydligt högre.

Gränsvärden för klimatpåverkan saknas

Idag finns inga nationella gränsvärden för klimatpåverkan från byggnation. Boverket har i maj 2023 lämnat in ett förslag till regeringen om reglering av gränsvärden för byggnadens klimatpåverkan. Dessa förväntas tidigast införas 1 juli 2025 i reglerna om klimatdeklaration. Gränsvärden kommer följas upp och revideras vart femte år för att vara aktuella.

FN:s mellanstatliga klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) släpper regelbundet rapporter om klimatförändringarna och dess effekter. I mars 2023 konstaterades att vi behöver göra mer för att minska utsläppen av växthusgaser och att de åtgärder som redan vidtas är otillräckliga.

Björkeslätt's hållbarhetsprofil

Diagrammet visar hur hållbarhetsprogrammet bidrar till att uppfylla de globala målen. Resultat från LOG workshopen som genomfördes under arbetsprocessen som programmet är baserat på.

Ordlista

Barnkonsekvensanalys (BKA)

Med en barnkonsekvensanalys kan det på ett strukturerat sätt säkerställas att barns rättigheter tas tillvara.

Dagvatten

Är regn- och smältvatten som rinner från ytor såsom hustak, vägar, parkeringsplatser och stenläggningar.

Delningsekonomi

Innebär att man lånar, hyr, eller på andra sätt delar varor och tjänster med varandra.

Ekosystem

Alla levande varelser och den livsmiljö som finns inom ett visst område bildar tillsammans ett ekologiskt system.

Ekosystemtjänster

Är de funktioner hos ekosystem som gynnar människor, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människors välmående och livsvillkor.

Grävatten

Grävatten är det vatten som kommer från sanitära anläggningar i hemmet, såsom handfat, diskbänkar, tvättmaskiner och duschar (dock inte från toaletter). Grävatten kan renas med enklare metoder än det som ibland kallas svartvatten och innehåller utsläpp även från toalett.

Grönytefaktor (GYF)

Är ett planeringsredskap som används för att säkerställa en viss mängd vegetation eller vatten i en byggd miljö både på kvartersmark och på allmän plats.

Integrerade frirum

Motorfordon har möjlighet till begränsad inkörning och behöver visa stor hänsyn till de oskyddade trafikanterna. Låg fart är en förutsättning och prioritet för fotgängare och cyklister gällande. Väggar består ofta av hus med entré mot rummet.

Klimatkompensation

Innebär att den som orsakar utsläpp kan betala för att motsvarande mängd utsläpp minskar någon annanstans.

Koldioxidekvivalenter (CO₂e)

Ett mått på utsläpp av växthusgaser som tar hänsyn till att olika gaser har olika förmåga att bidra till växthuseffekten. Det anger hur mycket koldioxid som ger samma verkan på klimatet.

Livscykelkostnadsanalys (LCC)

En ekonomisk analys där totala kostnader och intäkter för ett system eller en produkt sammanställs över dess livslängd.

LOG

Krook & Tjäders hållbarhetsverktyg som används i arbetet med hållbarhetsprogrammet.

Naturbaserade lösningar

Det är åtgärder som utgår från naturens förmåga för att lösa samhällsutmaningar.

Resiliens

förmågan att stå emot och klara av en förändring, samt återhämta sig och vidareutvecklas.

Social konsekvensanalys (SKA)

Med en social konsekvensanalys kan det på ett strukturerat sätt säkerställas att människors rättigheter vid fysiska förändringar tas tillvara. Analysmodellen används för att få ökad kunskap om platsen och för att identifiera viktiga sociala aspekter som behöver tas om hand i planarbetet.

Spillvatten

Spillvatten är förorenat vatten som kommer från exempelvis diskhoar, toaletter, duschar, biltvättar och olika processer i industrin. Spillvatten kan också kallas avloppsvatten. Spillvatten ska renas innan det släpps ut till recipient. Det mesta spillvattnet renas i kommunala reningsverk.

Återbruk

Det innebär att produkter eller komponenter som inte är avfall återanvänds i samma syfte för vilket de ursprungligen var avsedda. Det är likvärdigt med begreppet återanvändning.

Målområde 1

Blå stadsdel

Checklista

Checklistans syfte är att fungera operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Checklistan innehåller uppsatta stadsbyggnadsstrategier med tillhörande hållbarhetsmål. Här ges en översikt av målområdet och tydliggör hur respektive hållbarhetsmål kan följas upp med ambitioner/nyckeltal/krav. Dessa är formulerade så att målsättning för vissa hållbarhetsmål behöver preciseras så att hållbarhetsarbetet kan anpassas och utvecklas över tid.

Hållbarhetsmål	Exempel på åtgärd
1. Prästjordens vattentäkt ska skyddas från negativ påverkan. Grundvattenkvalitet och kvantitet ska säkras för obestämd framtid	Kartlägg befintliga ekosystem och utveckla nya ekosystemtjänster. Information på offentliga platser om vatten och vattnets ekosystem. Grönytefaktor på allmän plats och kvartermark. Vidta åtgärder för att minska föroreningar från hårdgjorda ytor. Vidta försiktighet vid hantering av dagvatten.
2. Minska både flöde och föroreningar på ledningsnät och reningsverk	Öka återvinning av fosfor och kväve från avlopp, Utveckling och testning av sorterande avloppssystem. Stimulera initiativ och nytänkande och omhändertagande av spillvatten. Eftersträva att minska användarnas påverkan på fosfor exempelvis genom att uppmuntra användning av fosfatfria tvätt- och rengöringsmedel genom information.
3. Boende känner till Prästjordens vattentäkt och vill själva bidra till minskad vattenanvändning och föroreningsnivå	Kunskapsstrategi. Information vid inflyttning, information i offentliga, redovisa vattenförbrukning, information om tekniska installationer som återanvänder vatten
4. Minska vattenanvändningen och möjliggöra för återanvändning av vatten	Varje mätare (huvudmätare eller undermätare) har en pulsbaserad utgång, eller en annan utgång med öppet protokoll, som gör det möjligt att ansluta den till ett lämpligt styr- och övervakningssystem, till exempel ett byggnadsautomationssystem (BMS, Building Management System), för övervakning av vattenanvändningen). Återanvändning av vatten för drift/skötsel av kommunala anläggningar.

Stadsbyggnadsprinciper

- Vatten som gestaltningselement
- Fördöme inom vatten
- Ingen påverkan på vattentäkten

Nyckeltal	Ansvar
Andel hårdgjord yta på allmän platsmark som klarar åtgärdsnivån Andel hårdgjord yta på kvartersmark som klarar åtgärdsnivån Andel ekosystemtjänster som utvecklas/tillvaratas VA plan och rutin ska följas Krav på byggmaterial	Kommunen Exploator Laholmsbuktens vatten och avlopp AB
Andel ny teknik och innovation Antal genomförda informationsträffar	Kommunen Exploator Laholmsbuktens vatten och avlopp AB
Kännedom bland boende (enkät)	Exploator
Andel vattenförbrukning i byggnader Andel vattenförbrukning för drift och skötsel	Kommunen Exploator

Målområde 2

Lokal tradition och utbud

Checklista

Checklistans syfte är att fungera operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Checklistan innehåller uppsatta stadsbyggnadsstrategier med tillhörande hållbarhetsmål. Här ges en översikt av målområdet och tydliggör hur respektive hållbarhetsmål kan följas upp med ambitioner/nyckeltal/krav. Dessa är formulerade så att målsättning för vissa hållbarhetsmål behöver preciseras så att hållbarhetsarbetet kan anpassas och utvecklas över tid.

Hållbarhetsmål	Exempel på åtgärd
1. Det finns goda förutsättningar för försörjande och kulturella ekosystemtjänster. Plats för lokala aktörer, verksamheter och utbud ute och inne	Kompensera eller ersättning av befintliga koloniträdgårdar. Utrymme för odling och gemensamhet i parker och på offentliga platser. Skola, privata och ideella aktörer bjuds in för att samverka om i utformning och utveckling av området. Flexibla gårdar som kan nyttjas för odling om intresse finns hos boende. Odlingsstrategi och skötselplaner i stor och liten skala upprättas.
2. Bebyggelsestruktur i skala och täthet anpassad till platsens kvaliteter	Utvärdera och utred platsens förutsättningar med fokus på landskap, natur- och kulturvärden. Mix av bostadstypologier med flerbostadshus, radhus, parhus och småhus. Även stadsradhus/townhouse är möjliga inslag. Eftersträva en småstadskarakteristik med bykänsla där landskapet ger boendekvaliteter. Bebyggelsens skala i 2-4 våningar. Ta fram gestaltungs- och kvalitetsprogram.
3. Jämn fördelning av olika upplåtelseformer, lokaler och service i balans	På stadsdelsnivå bidra Björkeslätt till blandning av upplåtelseformer i Sofieberg och Kärleken. Bostäder och lokaler möter människors olika behov i livets alla skeden, Möjliggöra för lokaler i bottenplan i anslutning till torgbildningar och viktiga stråk. Möjliggöra för inslag av entreprenörskap i området. Exempel äppelträdgård med musteri, uppställning av foodtrucks. Uppmuntrar lösningar som främjar transformation och olika användningar över tid. Stimulera initiativ och nytänkande, flexibilitet i lokaler, hållbara verksamheter, samutnyttjande. Möjliggöra för testbäddar.
4. Bebyggelse med aktiva fasader och med omhändertagen förgårdsmark mot viktiga allmänna gator	För att skapa attraktiva gaturum och stråk ska fasader och förgårdsmark omhändertas. Bottenvåningen fyller en extra viktig funktion, eftersom den delen av fasaden är det som boende ser och upplever. Aktiva fasader kan skapas genom flera gemensamma entréer, genomgående trapphus och genom den egna entrén till respektive lägenhet.
5. Högt engagemang och möjlighet att påverka sitt boende och område. Boende som valt att bosätta sig i Björkeslätt upplever stolthet och delaktighet i stadsdelen	Involvering och delaktighet i processen och förvaltning. Exempel genom medborgardialog, stadsvandring eller andra aktiviteter. Undersöka intresse hos lokala föreningar för ansvar för odling eller skötsel.
6. Boende i Björkeslätt anser att området ger goda förutsättningar för en hållbar livsstil	Öka möjlighet till återbruk och delningsekonomi. Kommunen behöver större ytor för återvinningsstationer/ insamlingsplatser som tar höjd för framtida behov. Främja möjligheter för privatpersoner att lämna avfall utan att behöva egen bil samt säkerställ utrymme och system för effektiv sortering av avfall. Likaså lägen som kan nyttjas för exempelvis lokal loppis, plats för återbruk, byte och utlåning. Kreativa studios och verkstäder i kvarteret.

Stadsbyggnadsprinciper

- Bygga vidare på odlingstradition
- Varierad bebyggelse, struktur och innehåll
- Lokal kunskap som drivkraft
- Återvinna och återanvända

Nyckeltal	Ansvar
Andel fruktträd Andel flexibla utrymmen för gemensamma aktiviteter ute Skötselplan med driftansvar och inne	Kommunen Exploator Föreningar/boende m. fl.
Blandning av typologier Andel bevarade naturvärden och värdeelement	Kommunen Exploator
Andel bostadsrätter och hyresrätter Andel 1:or, 2:or, 3:or, 4:or och 5:or Andel LSS-boende Andel lokaler och utrymme och lösningar för lokala varor och tjänster Andel kvadratmeter med flexibilitet över tid för flera ändamål som möjliggöra omvandling/samnyttjande av lokaler	Kommunen Exploator
Andel aktiva fasader och utformning av förgårdsmark Andel förgårdsmark mot viktiga gator Minst 5 entréer per 100 meter gata (avser bebyggda områden och kvarter) Minst 80 % entréer riktade mot gatan för varje kvarter (avser stadsdelsnivå)	Kommunen Exploator
Undersökning och uppföljning av boendes upplevelse Andel medborgarförslag som genomförs Andel genomförda dialoger	Kommunen Exploator Föreningar/boende m. fl.
Nöjdhetsgrad hos boende (enkät) Andel yta och lokaler som kan samutnyttjas Max 1,5 kg restavfall per person och vecka Plats för avfallshantering och återvinning utöver avfallsstrategin	Kommunen Exploator Halmstads Energi och Miljö

Målområde 3

Gröna stråk och mötesplatser

Checklista

Checklistans syfte är att fungera operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Checklistan innehåller uppsatta stadsbyggnadsstrategier med tillhörande hållbarhetsmål. Här ges en översikt av målområdet och tydliggör hur respektive hållbarhetsmål kan följas upp med ambitioner/nyckeltal/krav. Dessa är formulerade så att målsättning för vissa hållbarhetsmål behöver preciseras så att hållbarhetsarbetet kan anpassas och utvecklas över tid.

Hållbarhetsmål	Exempel på åtgärd
1. Biologisk mångfald samt ekologiska samband utvecklas och stärks över tid	Synliggöra vatten och dagvattenhantering. Utredda möjligheten till ett sammanhängande stråk genom Björkeslätt vidare söder ut i Sofieberg. Skapa multifunktionella ekosystem. Biologisk mångfald samt ekologiska samband stärks över tid. Plats för växt och djurliv. Använda verktyg som exempelvis verktyget CLIMB som är en modell för att beräkna, värdera och kompensera för biologisk mångfald. Eftersträva att kompensationen ska innebära att ingen nettoförlust uppstår.
2. Boende är nöjda med sin utomhusmiljö och har tillgång till platser för möten och aktiviteter i området (allmän plats)	Träning, aktivlek, vila, tillgänglighet, rum för alla, antal stadslivsfunktioner, Miljöer för god mental och fysisk hälsa, Inkluderande publika pedagogiska miljöer, Gator och torg har många olika funktioner som stödjer stadslivet och vardagsrörelse. Tydliggör skötselansvar med skötselplan.
3. I Björkeslätt finns gemensamma mötesplatser som uppmuntrar till möten mellan grannar	Skapa små platser och kvalitativa gårdsmiljöer med grönska, sittplatser och ytor. Gården ska i första hand främja sociala värden.
4. Upplevd trygghet är hög och området har god belysning	Anpassad belysning efter platsens behov. Armaturer i mänsklig skala.
5. Planering för framtida samhälls- och klimatförändringar	Björkeslätt ska vara anpassat för beräknade klimatförändringar för år 2100, med hänsen till vid extremväder, beräknat högsta flöde och hundraårsregn. Utgå från att spara befintliga träd och komplettera med nya träd av god kvalitet och storlek. Stimulera initiativ och nytänkande. Mångfunktionella och flexibla lösningar där ytor kan samutnyttjas. Andel hårdgjordyta kan regleras i detaljplan. Avledning av vatten ska ske till områdets naturliga lågpunkter. Utredds i skyfalls- och dagvattenutredning under planarbetet.
6. Lokalklimat och välbefinnande för människor och djur	Ta hänsyn till bland annat nattaktivt insektsliv. Exempelvis genom närvarostyrd belysning. Säkerställa ett gott lokalklimat på gårdar och viktiga allmänna mötesplatser exempelvis torg och lägen. Exempel genom solstudier och lokalklimatanalyser. Verka för hög krontäckningsgrad för att i framtiden säkerställa behov av skugga och välbefinnande. Exempelvis genom kartläggning av krontäckning och komplettering genom nyplantering enligt "3-30-300 regeln".

Stadsbyggnadsprinciper

- Tillgång till rekreation och parkmiljöer
- Närhet till pedagogiska miljöer
- Blå-grön-grå system som en resurs
- Klimatanpassning och kompensation

Nyckeltal	Ansvar
Andel gårdar som uppfyller grönytefaktor (GYF) Andel allmänna platser GATA / TORG som uppfyller grönytefaktor (GYF) Bevarande av naturvärde klass 1 är 100% Andel kompensation Andel gårdar som uppfyller grönytefaktor (GYF)	Kommunen Exploatör
Max 200 meter från bostaden Andel sociotopyta	Kommunen
Andel gårdar som uppfyller grönytefaktor (GYF)	Kommunen Exploatör
Andel av de boende som upplever stadsdelen som trygg	Kommunen Exploatör
Andel innovation i varje delprojekt	Kommunen Exploatör
Andel innovation i varje delprojekt	Kommunen Exploatör

Målområde 4

Hållbart resande

Checklista

Checklistans syfte är att fungera operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Checklistan innehåller uppsatta stadsbyggnadsstrategier med tillhörande hållbarhetsmål. Här ges en översikt av målområdet och tydliggör hur respektive hållbarhetsmål kan följas upp med ambitioner/nyckeltal/krav. Dessa är formulerade så att målsättning för vissa hållbarhetsmål behöver preciseras så att hållbarhetsarbetet kan anpassas och utvecklas över tid.

Hållbarhetsmål	Exempel på åtgärd
1. Alla cykelparkeringar ska vara attraktiva, lättillgängliga och effektiva	Säker cykelparkering nära hemmet, hållplatser, samutnyttjande, låsbart cykelgarage som är tillgängligt, säkert vid målpunkten. Kontinuerlig uppföljning och åtgärder vid behov. Säkerställ lämpliga ytor och utforma med god omsorg.
2. Merparten parkerar sina bilar i gemensamma parkeringshubbar	Hubb, platser för stora cyklar, prioritera närhet till hållbara färdmedel, goda förutsättningar för gång och cykel, bilen ska inte synas i stadsrummet, möjlighet till bilpool, tillräckligt många cykelparkering. Mångfunktionella och innovativa lösningar. Stimulera initiativ och nytänkande, flexibilitet i lokaler, hållbara verksamheter, samutnyttjande. Möjliggöra för testbäddar
3. Tillgängliga laddplatser för bil och cykel	Utbyggd elladdningsinfrastruktur för elektrifiering av fordon. Effektivt att ladda fler bilar runt varje stolpe. EU:s planeringsmått anger 1 laddpunkt per 10 elfordon, vilket kan anses vara en bra ambition att utgå från i Björkeslätt. Allt utöver bedöms vara att betrakta som en hög ambition. Vid utbyggnad ska flera bilar/cyklar, minst fyra, kunna laddas runt varje stolpe för att effektivisera infrastrukturen.
4. Attraktiv kollektivtrafik	Använd restidskvot för att åstadkomma en attraktiv kollektivtrafik som är konkurrenskraftig jämfört med bilen. Prioritera god kollektivtrafik från dag ett. Titta på möjlighet till anropsstyrd trafik som bygger på att anpassa utbudet där det är resenärernas behov som styr vilka resor det är som ska utföras. Bygg tätare hållplatslägen. Utveckla strategi för hela resan perspektivet.
5. Säkra och tillgängliga gator och torg så att barn och unga ska kunna gå på egna ben till grundskolan	Utformning av gaturum, bygatan med låga hastigheter där gång och cykel är prioriterad. Utformning av gaturum kan säkerställa i gestaltungs- och kvalitetsprogram. Utgå från principen med integrerade frirum och vidareutveckla "bygatan" som koncept. Gångstråk och promenadvägar är tillgängliga och trygga. God belysning i hela området.
6. Hög grad av stadsmässiga samband	Stadsmässiga samband utvecklas med bra kopplingar inom och från området till små och stora målpunkter. Bra och tydlig skyltning i området och till området. Särskilt fokus på utformning av kantzonen, placera funktioner vid skolan som kan nyttas av flera. Förstärk samband till omgivningen genom ett finmaskigt gång- och cykelnät.

Stadsbyggnadsprinciper

- Hållbara resor och transporter med fokus på barn och äldre
- Attraktiv kollektivtrafik
- Tillgängliga och samordnade parkeringar
- Mobilitetslösningar för ett minskat bilberoende

Nyckeltal	Ansvar
Andel väderskyddade och säkra parkeringar	Kommunen Exploator
Andel mobilitetslösningar	Kommunen Exploator
Andel elbilar/fossilfria bilar för boende är högre än genomsnittet i Halmstad	Kommunen Exploator
Andel boende med hållplats inom max 400 meter	Kommunen Hallandstrafiken
Andel bygator Resandandelen för gång och cykel är högre jämfört med genomsnittet i övriga Halmstad. Upplevd attraktivitet och trafiksäkerhet utifrån ålder och kön	Kommunen
Andel gång- och cykelkopplingar från området Korsningstäthet Genhet	Kommunen Exploator

Målområde 4

Hållbart resande

Resurseffektivitet

Checklistans syfte är att fungera operativt för styrning och kontroll under fortsatt arbete. Checklistan innehåller uppsatta stadsbyggnadsstrategier med tillhörande hållbarhetsmål. Här ges en översikt av målområdet och tydliggör hur respektive hållbarhetsmål kan följas upp med ambitioner/nyckeltal/krav. Dessa är formulerade så att målsättning för vissa hållbarhetsmål behöver preciseras så att hållbarhetsarbetet kan anpassas och utvecklas över tid.

Hållbarhetsmål	Exempel på åtgärd
1. Klimatpåverkan från byggproduktion är inom planetens gränser Gränsvärden för klimatpåverkan från byggnation enligt s.33 i Hållbarhetsprogrammet	Optimera för att bygga ytor som det finns behov av. Utforma byggnader på ett effektivt sätt för att minimera materialmängder. Identifiera byggdelar med hög klimatpåverkan och jobba för lägre påverkan. Optimera konstruktion för att använda mindre materialmängder och rätt material på rätt plats. Uppmuntra närproducerade material och lokala leverantörer. Minimera avfall genom att använda standardmått och välj produkter som inte riskerar farligt avfall. Utsläpp från byggproduktion klimatkompenseras genom åtgärder enl. t.ex. NoIICO2.
2. Mångfunktionella och innovativa lösningar för resurseffektivitet	Stimulera initiativ och nytänkande, möjliggör för testbäddar av nya lösningar, ha flexibilitet i lokaler för framtida förändrat behov, uppmuntra och verka för samutnyttjande både ute och inne. Innovation och nytänkande stimuleras i markanvisningen. Kommunen agerar förebild i genomförandet.
3. Effektivt markutnyttjande och anpassning till platsens förutsättningar	Utforma byggnader och anläggningar för effektivt markutnyttjande och minska påverkan på landskapet. När schaktning är nödvändig ska massor användas inom området. Utforma stadsdelen så att den anpassas till befintliga markhöjder undvik uppfyllnad. I lämpliga lägen bygg i souterräng.
4. Minst 20 viktprocent av minst tre typer av byggvaror ska vara återbrukade	Använd återbrukade byggvaror i första hand.
5. Energianvändning och elproduktion	Lokalproducerad el och likaså lagring av energi bör utredas genom en förstudie för att konstatera om det är lämpligt inom området. Designa byggnader med effektiv formfaktor, låga U-värden, god lufttätethet i klimatskalet, fönsterplacering för låg solvärmelast. Det bidrar till låg driftsenergi och uppvärmning.
6. Byggvaror ska klassas i miljödatas för att undvika miljöfarliga ämnen	T.ex. Välj byggvaror som har klass A eller B i Sunda hus databas eller som är godkända i Byggvarubedömningen.
7. Effektiv resursanvändning utifrån livscykelkostnader (LCC)	Livscykelkostnader (LCC) beaktas vid utformning av och materialval i byggnader och anläggningar. Målet är att leverera värde under hela livslängden genom att uppmuntra tillämpning av livscykelkostnadsberäkning som förbättrar projektering, specifikation, underhåll och drift under hela livscykeln, samt att främja ekonomisk hållbarhet genom att fördela kapitalkostnader. Riktlinjer för analysen finns i BREEAM Man02 "Elementär LCC".
8. Materialval som tar hänsyn till biologisk mångfald	Ta fram strategi för hänsynstagande till biologisk mångfald när det gäller materialval, t.ex. andel trä från FSC-certifierat skogsbruk.

Stadsbyggnadsprinciper

- Delning av ytor ute och inne
- Bevarande och anpassning till landskapet
- Återbruk i gestaltning och i byggnaders system
- Hållbara byggnadsmaterial och utformning

Nyckeltal	Ansvar
Gränsvärden för klimatpåverkan från byggproduktion Från år 2030 ska utsläpp från byggproduktion klimatkompenseras Mängden icke-farligt avfall och farligt avfall som uppkommer på platsen i kg avfall per 100 kvadratmeter bruttoarea (BTA)	Kommunen Exploator
Andel innovation	Kommunen Exploator
Mängd återbrukade schaktmassor Kärnan har ett markutnyttjande mellan 0,65–0,7, vilket motsvarar exploateringstalet 2,0 per kvarter. I Trädgårdsstaden/Byn kan markutnyttjande ligga under 0,65.	Kommunen Exploator
Andel återbrukade byggvaror	Kommunen Exploator
Andel lokalproducerad energi Bostäder: 80% av gällande energikrav i BBR, Lokaler: 70% av gällande energikrav i BBR (Byggnadens årliga energianvändning [kWh/m ² Atemp])	Kommunen Exploator
Andel byggvaror som klassas i miljödatabas	Kommunen Exploator
100% av genomförda delprojekt har genomfört livscykelkostnadsanalys	Kommunen Exploator
Andel materialval som tar hänsyn till biologisk mångfald	Kommunen Exploator

